

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRĂȘOV
Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.
Atelierete tipografiei „Astra” nr. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA,
1838
GILBARITIU ȘI SFÎNȚIT DE LUPTELE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA SIBIU STRAȚIA
BRĂȘOV
B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tr. 1515
Abonamentul anual lei 200. Autorități și Societăți lei 500.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 42

15 Iunie 1941

Anul 104

MARGINILE neamului românesc

de V. Branisce

Universitatea Radio a început o foarte interesantă și bine venită serie de conferințe, închinată marginilor neamului. Cel dintâiu cuvânt l-a rostit la 10 Iunie distinsul propagandist al sufletului românesc, dl Emanuil Bucuța, despre „România de peste Dunăre”.

De mult se simțea nevoie ca oficialitatea, prin aleșii ei reprezentanți să-și spună cuvântul într-o problemă deschisă a neamului.

De mult așteptam să se spună răspicat întregii lumi că granițele neamului se întind mult mai departe decât fostele noastre frontiere politice și că avem drepturi asupra acestei populații, „pe care nici o putere din lume nu le poate tăgădui” cum așa de frumos a formulat-o conferențiarul.

Românii dunăreni și mărgineni se prelungesc prin Serbia și Bulgaria până în Dobrogea și sunt o vie mărturie a continuității elementului românesc pe teritoriul de formațiune al neamului, care se întinde până departe în Sud.

Cele două capete de pod ale lui Apollodor au rămas mereu în mâinile noastre.

Peste vechiul element românesc, a cărui vechime se pierde în timp s'au așezat diferite valuri de împropățare de Olteni și Bănățeni. Dar substratul Românilor din dreapta Dunării nu este venit de nicăieri, el s'a încheșat odată cu formarea poporului român și a păstrat o continuitate legătură atât cu Dacoromânii cât și cu elementul din Macedonia, Epir și Tesalia.

Marginile neamului nostru se întind la miazăzi în insule compacte până în mările calde, fără să avem nici o posibilitate de a îngloba pe acești frați în cuprinsul țării, și chiar fără să le putem asigura păstrarea sufletului, — căci în multe regiuni n'au avut nici biserici nici școli; la soare-răsare Moldovenii au pătruns până în stepă, la apus am lăsat bogate sate sub stăpânire străină, până în valea Tisei.

Ne întrebăm ce lume nouă se poate zămislă, când regiuni curat românești sunt rupte din trupul țării și aruncate în cele patru vânturi, mărind astfel elementul românesc dinafara hotarelor, când cea mai elementară preocupare de dreptate ar fi trebuit să găsească o soluție pentru sutele de mii de suflete românești, ținute veacuri de-a-rândul în întunec, înstrăinate chiar și de biserică — căci să nu uităm că în valea Meglenului sunt sate românești trecute la islamism — sau civilizate cu crutul?

De aceea nădăjduim că adevărurile rostite în cadrul acestui ciclu de conferințe nu vor răsuna în zadar și că expunerile dlor profesori I. Lupas despre „Românii dela miazănoapte și Apus”, S. Dragomir „Românii din Banat”, St. Cloban „Românii dela răsărit”, și T. Capidan „Românii macedoneni” vor fi auzite și acolo unde s'a dat până acuma mai mare crezare informațiilor tendențioase ale altora.

Un necunoscut

(Gulyás István)

de Ax. Banciu

Un nume cu rezonanțe de pustă, evocând păstori ce-și flutură'n goana biviviilor focosi surgucul de colilie, ori se luptă cu Moș Ene în cădelnițări aromitoare de tălângi de cioaie, sau, la o masă cu vin acru și aromă de tocană papricată, își cheltuiește, Dumineca, energia acumulată peste săptămână, în zdruhăiala unui ciardaș cu explozii de chiote și șuier haiducesc...

Un individ de toate zilele, fără relieful unor calități care să-l scoată'n undă din marea mulțimii cenușii, fără contaminante svăcniri spre luminișul unui ideal mai presus de necesitățile sale abdominale, de mulțumirile omului primitiv.

Așa și-l va imagina cetitorul pe purtătorul acestui nume rustic. Cum și-l vor fi imaginat și conașionalii săi care nu l-au cunoscut în carne și oase, nici n'au auzit de existența lui în ipostaza de intelectual cu alte preocupări și orizonturi sufletești decât cele ale hăituitorului de vite sau strunitorului unor cai încolțiți de streche.

Destinul își are, însă, capriciile sale: miruie cu distincția nobleței cuceritoare nume banale, nume insignifiante și degradează, făcându-le în același timp odioase, nume aureolate de tradiție, nume de grand seigneuri cu ifose.

Deși numele îi indica o anume înțelepciune, în anume mediu, Gulyás István, distanțat de mult, de mulții ascendenți, de atmosfera și ocupația înaintașului al cărui nume se perpetua prin el, a trăit la oraș — și încă în cel mai mare oraș al patriei sale — unde din „slăbiciunile” străbunicului său nu mai păstrase decât dragostea de natură, — dragostea care avea să-i statornicească viața mereu în contact cu această sublimă carte a Dumnezeuirii. Ba a mai moștenit ceva: sufletul drept și cinstit al celui care hărăzise urmașilor săi numele pe care-l purta și el.

De aceea, cu toate că a trăit în metropola cu atmosfera otrăvită de intoleranța și ura alor săi împotriva tuturor celor care nu poartă pînteni și nu se închină la altarele șovinismului lor agresiv, — îndeosebi împotriva celor cărora nu le puteau ierta că i-au eliberat de sub călcăiul brutal al lui Bela Kohn-Kún, — sufletul cetățeanului din str. Trencsén a capitalei ungurești a rămas imun, refractar la toate calomniile, la toate jignirile debitate în presă, manifestațiuni publice, societate... la adresa celor între care el nu trăise și a căror limbă nu o cunoștea, — la adresa neamului i valah. Nu numai atât. Sentimentul de dreptate al sufletului său cinstit s'a revoltat și continua hulă, menită să înverșuneze ura și, cu ea, duhul răzbunării, în loc să rodească tot ură, a trezit simpatia pentru poporul care se găsea fără apărare în țara neamului său. Iar după ce s'a ncredințat de falsificarea intenționată a adevărului, pe care se va fi străduit să-l cunoască din alte surse de informație decât cele ale scribilor cu creierul infierbântat de patimă, conduita lui a devenit mai răspicată, iar el tot mai deochiat, tot mai suspectat.

În cele din urmă, văzându-se neînțeleș și osândit chiar de cei mai apropiați ai săi, de părinți, inginerul silvic Gulyás István nu ezită să ia hotărîrea eroică de a se smulge din mediul și atmosfera care-l sufocau. Și, hotărîrea odată luată, executarea ei nu mai întârzie. Într-o bună zi, prin anul 1924, G. I. răsări pe pământ valah. Nu va fi fost de invidiat, de sigur, tânărul inginer silvic când, punând piciorul pe pământ străin, într-o țară pe care ai săi n'au făcut decât s'o calomnieze, s'a văzut copil al nimănui. Gândurile chinuitoare au dispărut, însă, repede. Deși fără „sfînți la Ierusalim” și fără cunoașterea limbii țării, oaspelui nepoftit nu

i se refuză pâinea românească. Dar, cum postul care i se ncredințase reclama cunoașterea limbii românești, pentru înșușirea ei, dându-i-se un răgaz de doi ani, fu trimis la un ocol silvic din Vechiul Regat, de unde, mai apoi, fu permutat în Ardeal, la Târgul Lăpușului. Aci se stinse în anul 1932, departe de pământul-i natal, cu infamanta aureolă a „trădării de neam”, dar fericit că și-a putut da obștescul sfârșit în mijlocul „nobilului popor român, cum nu între-lăsa nici odată să numească neamul care, deși stăin — și încă fiu al celui mai neîmpăcat dușman — l-a primit și ocrotit ca pe un frate. Tatăl, pe care împăcarea morții îl adusese la groapa în care avea de-acum să se odihnească „fiul rătăcit” al său, avu prilejul se se ncredințeze de eternul adevăr: cel care iubeste, nu greșeste și că sentimentele odraslei sale, care ne-a iubit sincer, dezinteresat, n'au rămas nebagate'n seamă.

Sufletului tău frumos, neprihănit de ranchiunile conașionalilor tăi, închinăm azi, Gulyás István, aceste șire de înduioșată amintire, — prinos întârziat, ce e drept, căci târziu a ajuns la noi și vorba bună, neprecupețită a celor care te-au cunoscut — dar, pentru aceea, tot atât de simfite ca și vorbele ce se vor fi rostite cu prilejul despărțirii tale pentru totdeauna de cei de care-ți legaseși soarta vieții și pe care-i iubișezi cu nefățărîtă dragoste.

Azi, când de-asupra mormântului tău s'aud iarăși vorbe de ură, gândurile pe care le'ndreptăm spre tine, prieten încercat, sunt și mai luminoase, amintirea ta și mai vie. Iar când se va plini vremea ca lăcașul tău de vecinică odihnă să fie iarăși în cuprinsul țării nobilului popor valah, bucuria ta va fi iarăși deplină, contopindu-se cu bucuria noastră.

FOILETONUL
GAZETEI TRANSILVANIEI

CORBUL

Mi-aduc aminte astăzi de stingherul,
Bătrânul corb, ce săptămâni în șir
Când se mbrăca apusul în porfir,
Mi-a odihnit pe casă. — Scruta cerul

Ce-i prelungea al suferinței fir,
Căci îl durea și foamea ca și gerul
Și inimile noastre tari ca fierul...
Când însera sbura în cimitir.

Se crampona de-o cracă să nu cadă
Și împărțea cu morții somnul lui.
În niște zori se prăbuși grămadă.

Și negrul trup, cu luciu albăstrui,
A însemnat o pată pe zapadă
La temelă unei vechi statui.

Ecat. Pflis

CUVANT

rostit cu prilejul inaugurării Școlii de belearte din Cluj,
în ziua de 17 Ianuarie 1926.

de Prof. I. Lupas
Membru al Academiei Române

Am participat la festivitatea inaugurală a acestei importante Școli de educație artistică românească, ducând cu mine impresiile ce mi le trezise în suflet predica rostită în bisericuța ortodoxă din Cluj de d. prof. univ. Șerban Ionescu din București, care a talmăcit emoționantul moment din Evanghelie, când vameșul Zacheu aleargă în calea Mântuitorului și, neputând să-l vadă, se urcă într'un smochin la marginea drumului, pe unde avea să treacă. Mântuitorul zărindu-l îi spune: Zachee, grăbește de te pogoară, căci astăzi în casa ta mi se cade să fiu!

Dela 1918 înainte orașul Clujului s'a văzut adeseori ajuns în situația va-

meșului Zacheu, care cu sufletul pornit spre căință mărturisise: iată, jumătate din averile mele, Doamne, dau săracilor și, de am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrat. La fel s'a simțit îndemnată conducerea orașului Cluj să alege, în anii din urmă, adeseori, întru întămpinarea și sprijinirea inițiativelor de ordin cultural și artistic românesc, împlinindu-și datoria de a răscumpăra prin această sprijinire generoasă, măcar o parte din neglijențele și păcatele cărmuirilor din trecut, întorcând „împătrat” celor năpăstuiți veacuri de-a-rândul.

Capitala Transilvaniei strânsese între zidurile ei, încă din vechi timpuri, numeroase avuții și comori. I se zicea

Cu gândul la cei rămași

Clipele ce se scurg, îmbracă astăzi o haină deosebită dela om la om.

Pentru unii trec mai repezi, pentru alții mai încet, pentru unii mai ușor, pentru alții greu de tot, poate chiar de nesuportat.

Dar poartă toate în ele un freamăt, o speranță, un dor de-a revedea pe cine îți este drag, pe cine ai lăsat departe cu speranța revederii. Se pare că pentru unii această speranță slăbește în învălmășeala gândurilor grele și negre, care ne așteaptă de acum încolo și pentru surpriza ce ne-o poate rezerva ziua de mâine.

Să fim cu răbdare, să înfruntăm orice ne va fi scris când este vorba de a suferi cu nădejdea revederii celor ce, odată, nu de mult, tot subț soarele cald al lunii Iunie, tot subț un salcâm înflorit am privit și am părăsit colțurile încântătoare ale naturii și diferitele răspântii ale Moldovei. Cu încredere, de acum încolo, în noi înșine, în puterile noastre, să așteptăm și să credem în această revedere apropiată...

Este bine să-ți aduci aminte și chiar să retrăiești amintirile plăcute, când te-ai simțit fericit ani de-a rândul numai la casa ta, numai în grădina ta, între totul ce a fost odată al tău.

De multe ori suflul ușor al vântului, dintr'o zi plină de soare arzător, te răcorește plăcut și-ți șoptește molcom un freamăt înviorător la ureche.

Nu fi tristă! Arșița sufletească a desnodământului este dogoritoare, trăește prezentul; luptă-te cu el; va fi în curând mai bine. Suportă orice, adună-ți clipele plăcute din trecut și înfruntă ceea ce azi și-a devenit insuportabil.

Omul trebuie să cultive în suflet speranța că Cel de Sus va fi bun și de data aceasta, și nu ne va lăsa fără sprijinul lui ceresc.

Câți dintre noi nu sunt cu gândul departe la cei dragi, cărora nu au nici măcar puțința să le șoptească: înfruntă totul, cu orice risc, căci în curând voi fi iarăși lângă tine.

Natura este frumoasă și peisajile mult mai variate aici la munte, dar nu pentru toți produc aceeași vibrație sufletească. Câți nu suntem legați sufletește de regiunile deluroase ale Moldovei și pentru care ce n'am face acum să le vedem descătuseate și scăldate în razele soarelui de lunie. Să fim iar în mijlocul lor. Dar oare ce ar fi pentru omenire dacă n'ar exista și speranța vie?

Inarmați cu aceasta, unii suportă mai ușor depărtarea de locurile dragi, unde odinioară pline de veselie și-au odihnit ochii oboseți de munca zilei, pe culmile dealurilor și truda oaselor pe pajiștea verde, iar acum stau nu în mijlocul naturii, ci poate de multe ori într'o cameră modestă ia subsol, sau mansardă, în care orice lucru din jurul lor nu le vorbește decât în cuvinte reci, fără duioșia sufletească ce o așteptăm acum mai mult ca ori când.

Te îmbraci, fără voia ta, în haina rece a nostalgiei și-ți răscolești amintirea zilelor frumoase, pline de freamătul cuvintelor dragi a celor ce te-au înconjurat, la adiera unui tei înflorit, într'un amurg de seară scăldat în ultimile licăriri ale soarelui.

Printre aceste frumoase amintiri, uneori îți picură și câte o lacrimă plină de regret, că au trecut repede și nu se mai întorc nici vremurile ca să mai poți gusta odată din plăcutul lor nectar de fericire.

Dacă această comoara a gândirii, speranța, o mai avem, să punem sprijin pe ea și vom fi curând iarăși în mijlocul celor dragi, care sunt acum departe de noi.

Ileana Crudu-Savin

Colțul refugiatului

UN ANONIM

Cineva, din cuprinsul acestei țări, ne trimite *cinci mii lei*, ca urmare la apelul făcut de noi spre a asigura, în timpul vacanței, existența studenților Academiei comerciale, refugiați din Ardealul de Nord.

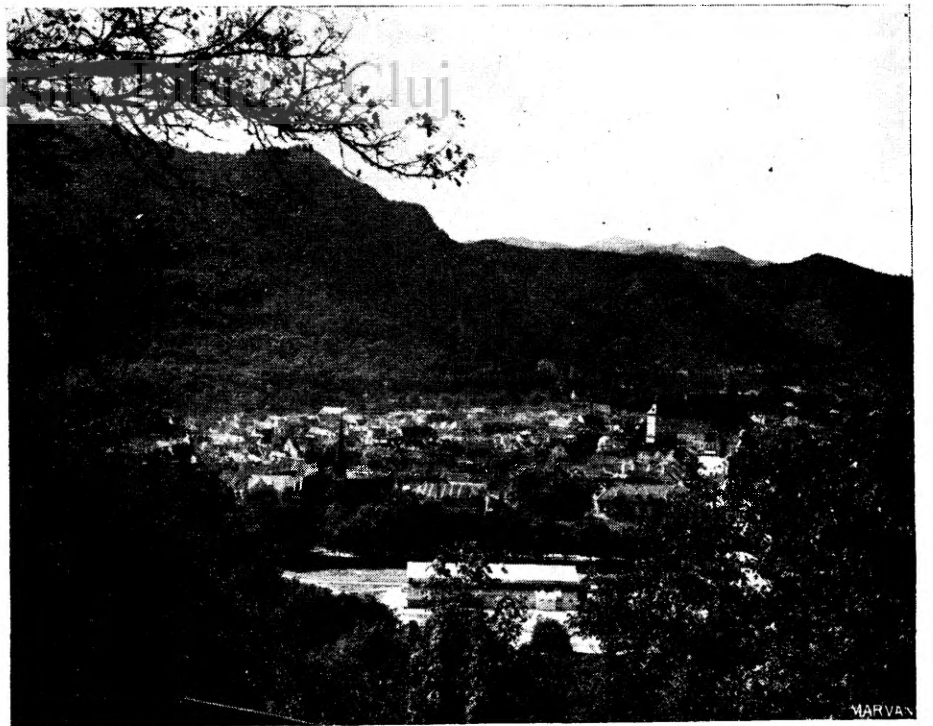
Suma însemnează bursa pe două luni și jumătate pentru un student.

Obolul ne-a venit discret, așa cum vin toate faptele cu adevărat bune. Donatorul nu vrea să i se cunoască numele, când atâția țin să fie cădelnițați pentru te miri ce ispravă, făcută de cele mai multe ori din banii instituției în fruntea căruia e pus. Un anonim din Țara Românească ne-a pus pe masa redacției 5000 lei cu un singur gând: acela de a ajuta un pribeag.

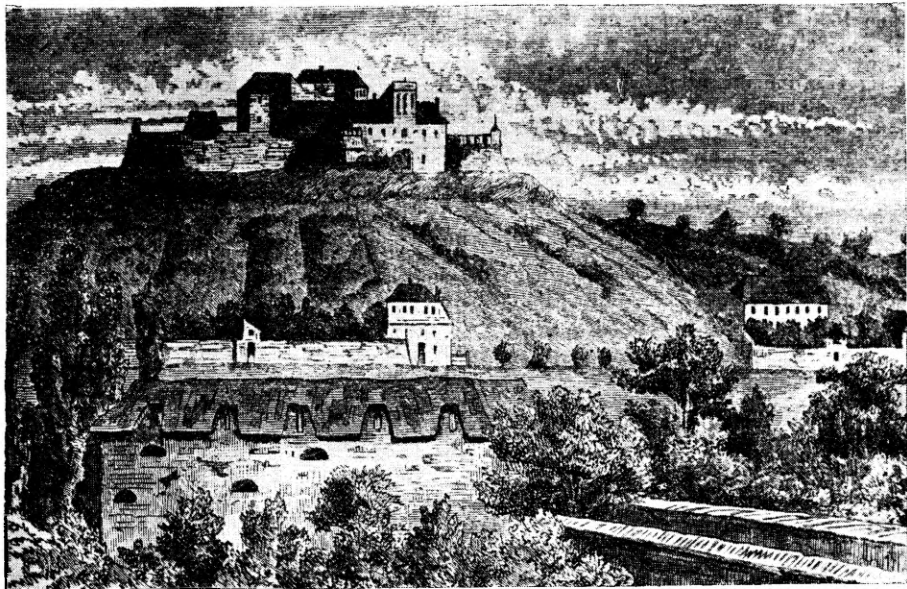
Noi nu știm cine e donatorul și nici cine va fi pribeagul. Poate nu-i vom cunoaște niciodată. Ni-i recunoaștem, însă, *frați*. Primul, prin ajutorul dat celui ajuns la strâmtoare, al doilea prin suferința care ni-i aceeași.

Tu, prietene și frate, plecat din mijlocul alor tăi, într'o toamnă plină de adânci amărăciuni, ori cine ai fi, primind bursa de vară pe care un anonim și-o dă, adaugă rugăciunilor tale, măcar odată în cursul acestei veri, o rugăciune pentru sănătatea lui. Vara aceasta; pentru că la toamnă poate și-o ajuta Dumnezeu să-ți îmbrățișezi părinții, *la tine, acasă.* i.c.

Brașovul de ieri și Brașovul de azi

VEDEREA GENERALĂ BRAȘOVULUI

CETĂȚUIA ȘI DEALUL CETĂȚUIEI ÎN VEACUL AL XVII-lea (după o stampă din colecția Prefecturii de județ)

în graiul ghemonilor de odinioară Clujul comorilor — Kincses Kolozsvár.

Până la 1918 s'a îndărătnicit însă a nu îngădui să prindă rădăcini, în cuprinsul său, vreo instituție artistică românească mai de seamă. Băierile pungii sale nu se slobozeau nicidecum, când s'ar fi ivit prilej să sprijinească vreun pas de progres românesc. Dimpotrivă, din prisosul bogățiilor sale sârguia să împărtașească totdeauna pe cei îmbuibăți.

Acum a sosit vremea ca jumătate măcar din avuțiile sale, alunecând dela masa bogăților, să se îndrepte spre cei săraci, aducând astfel prinos de jertfă neprihănită și la altarul, atâta vreme uitat, al artelor române. E știut doar că până în timpul de față tocmă locuitorii băștinași ai Transilvaniei au rămas cei mai dosădiți și cei mai cu vitregie tratați dintre toți cetățenii acestei regiuni. De aceea am luat cu vie multumire act de categorica declarație a d-lui primar—podesta — Dr. Utalea, care n'a pregetat să asigure din partea municipiului Cluj

întreg sprijinul necesar pentru această nouă instituție de artă românească a Transilvaniei, dând prin această dovadă lămurită că în conștiința D-sale este pătruns de necesitatea imperativă de a îndemna acest „oraș al comorilor“, să alerge cât mai repede și mai cu însuflețire întru întâmpinarea acțiunilor de interes artistic românesc și, prin cuvenita lor sprijinire, să caute a-și ispăși integral păcatele trecutului pornind pe drumul izbăvirii prin credință, cultura și artă autohtonă.

Fie, ca acest sentiment al datoriei patriotice românești să pătrundă în toate conștiințele celor chemați a cărmui de aci înainte administrația și gospodăria bogatelor orașe transilvane, trezind pretutindeni o emulațiune nobilă și fructuoasă printre cei ce înțeleg să-și servească patria și neamul pe calea progresului cultural-artistic.

**Românii grăniceri din Banat și
Revoluția din Ungaria 1848-1849**

MIȘCARILE DIN ARDEAL Operațiunile căpitanilor Cernoievic și Miculescu

de **Antonlu Marchescu**

Odată cu ocuparea Vârșetului și a Bisericii Albe, Banatul a fost eliberat vremelnic de trupele revoluționare. Imperialii de aci trebuiră să restabilească legătura cu trupele transilvane, în vederea unei acțiuni unitare de curățire a Transilvaniei, bântuită de revoluție. Trupele revoluționare au prins teren pretutindeni. În județul Hunedoara nu se mai găseau decât vreo 60 de grăniceri din regimentul 1 transilvan, sub comanda căpitanului Runcan. Zărândul

era complet ocupat de revoluționari și ținut sub teroarea jafurilor și asasinatelor. Din Hălmagiu și Baia Criș un detașament de 3000 de oameni amenița să treacă Mureșul și să pătrundă în Valea Hațegului. Un altul, de vreo 2000 de oameni, sub comanda lui Lupu Kemény, cobora pe Mureș, în timp ce altă coloană, de vreo 4000 de oameni, era în drum dela Arad spre Zam.

În această situație maiorul Eisler, care staționa în Lugoj, se văzu îndem-

DUMINEGA

„N'am venit să aduc pace, ci sabie“

(Ev. Mat. X, 34)

Zăbovește teama între noi.

Par'că n'am îndurat deajuns. Tot mai așteptăm ceva: să se deslanțue și să se potolească odată furtuna. Aceasta se tot spune.

Sufletul caută adăpost. Pace și liniște pe pământ nu găsește. Abătut și cuprins de spaimă, vine în biserică. Și aci, cuvântul blândului Păstor, iată ce-i spune:

„Să nu socotiți că am venit să aduc pace pe pământ; n'am venit să aduc pace, ci sabie.

Am venit să despart pe fiu de tatăl său și pe fiică de mama sa...

Și cel ce nu-și va lua crucea și să vină după mine, nu este vrednic de mine.

Cel ce și-a aflat viața sa, o va pierde și cel ce și-a pierdut viața pentru mine, o va afla. („Mat. X, 34—35, 38—39).

Războiu, sabie, cruce, suferință, zonă întreagă de luptă. Cum, acestea și'n biserică lui Dumnezeu? Da, toate suferințele acestea pentru numele Domnului nostru Isus Hristos.

Pacea este sfântă și nu-i prea mult oricât am da ca s'o păstrăm, dar să jertfim pe Isus Hristos de dragul ei? Nu!

Pacea va veni odată, dar stindardul ei se va ridica pe forța onora și pe jertfa altora; ea va purta însă în sufletele celor învinși dureri înăbușite, germele unui nou războiu.

Pacea Domnului nostru Isus Hristos este pacea adevărată; ea nu așteaptă să se semneze un tratat, ci caută să se strecoare în suflete, ca să stingă în inimi patimile ce clocotesc. Această pace se vedește numai în clipa când a fost biruit păcatul. Din această pricină munții de ură se ridică. Hristos Isus, Domnul nostru, este dușmanul cel mai mare al întunericii.

Intunericul și păcatul, de se arată chiar în sânul cald al familiei, Domnul poruncește: Am venit să despart pe fiu de tată și pe fiică de mamă; te îndemn să-ți iai crucea și să urmezi Mie“, adică să porți cu seninătate suferința ta, oricât de mare ar fi.

Dar ca să fii creștin înseamnă să-ți pleci capul și să-ți încrucișezi brațele? Nu! Căci „Dumnezeu nu ne-a dat duhul temerii, ci al puterii și al dragostei“ (II Tim. I, 7). Isus Hristos n'a venit să umilească și să coboare, ci să înalțe omul.

Primejdii și prăpăstii de s'ar deschide la fiecare pas, Domnul ne învârlă încredere în biruință; piedeci cât munții de s'ar ridica în fața noastră, creștinismul îi poruncește omului îndrăzneală fără margini. Am uitat oare

Cum citesc eu inscripțiile de pe mormintele descoperite în Biserica Sf. Nicolae?

În nr. trecut am informat pe cititorii acestui ziar, ale cui sunt cele două morminte, descoperite în biserica Sf. Nicolae din Șcheii Brașovului.

Azi, dau cele două inscripții de pe ele așa, cum le-am citit eu, fără pretenția de a fi redată formele — gramaticale — ale textului slavon absolut perfect,

Iată textul slavon al acestei inscripții :

In partea dinspre Apus : Vleato 6 (adică 6 mii)
" " " Nord : 986 mța Oh. 2 (d)n prestavitse
" " " Răsărit : rabu B(o)jiu
" " " Sud : popa Costia ot Brașovea veacina p(ame).

In traducere românească :

Partea dinspre Apus : Anul 1 (adică una mie)
" " " Nord : 477 luna Oct. 2 zile s'a pristăvit (= a murit)
" " " Răsărit : robul lui Dumnezeu
" " " Sud : popa Costia din Brașov vecinică pomenire.

Iar al doilea, am spus că e al protectorului popei Costia, al lui Basarab II Laiotă¹⁾, pus în scaunul de domnie al Țării Românești de Ștefan cel Mare, Domnul Moldovei, și omorât tot de el, pentru necredința lui.

Textul slavon al acestei inscripții este :

In partea dinspre Nord : Vleato 6989 prestavitse Ba(sara)b (Bo)ji(iu)
" " " Răsărit : pana snu D(an)
" " " Sud : rabo mirov mța Deh. 2 dnu
" " " Apus : veacina pame.

In traducere românească :

Partea dinspre Nord : Anul 1480 s'a pristăvit Ba(sara)b al lui Dumnezeu
" " " Răsărit : Domn fiul lui D(an)
" " " Sud : unsul rob luna Dec. 2 zile
" " " Apus : vecinică pomenire.

Prin descoperirea acestor 2 morminte, chiar în interiorul temeliilor vechei biserici de piatră, se pun azi, din nou, cele 2 întrebări: Când și de cine a fost zidită această biserică, din piatră, a Șcheilor? Întrebări, la care se crede că s'a răspuns satisfăcător, prin adminderea lui Vlad-Călugărul, Domnul Țării

in completarea ce am făcut-o. Totuși, am credință că ele sunt exact transcrise și completate.

Despre cel dintâi mormânt, am spus că e al popei Costia care a ajuns preot la această biserică prin recomandarea Domnului Țării Românești, Basarab cel Bătrân sau Basarab II Laiotă.

Românești, ca prim cititor al ei, părere care, se pare că se acreditase și la cercetătorii noștri brașoveni.

Despre aceasta, cu altă ocaziune.

Dr. Sterie Stinghe.

¹⁾ Vezi: N. Jorga: Ist. Rom. în chipuri și icioane, p. 7.

Predici în pustiu Suferința

Când copilul vine pe lume, primul său strigăt este un strigăt de durere, căci iese de sub sânul cald al mamei, în viața cea de toate zilele, plină de griji, necazuri și suferințe.

Coșbuc spune undeva: „Ca de mai rău să te ferească, tu roagă pronia cerească să dea dureri lângă plăceri“. După cum munca trebuie să ne însoțească viața noastră întreagă, așa și suferința este un satelit al astrului vieții. Eu cred că cel mai bun pedagog e acela, care învață pe tineri să se deprindă de cu vreme cu munca și suferința.

E atât de necesară suferința pentru formarea personalității omenești, încât rămâi uimit când citești în biografiile oamenilor celebri, că aproape în unanimitate au făcut parte din familii cu copii mulți, ai căror părinți luptau cu greu pentru existență. Făcutorul celei mai mari Germanii pe care a cunoscut-o istoria, a rămas orfan de tată și mamă la 17 ani, iară Ducele s'a născut dintr-o familie de fierari de provincie, care luptau din greu pentru existență.

Se vorbește în limbajul comun, dar poetic totodată, de focul curățător al suferinței. Eu așa zice și curățător și oțelitor. Numai cine a trecut peste crude suferințe fizice și morale și bagă bine'n cap lecția dată de providința divină — poate ajunge la seninătatea vieții.

În loc să te tot vaeți de atâtea suferințe, — mai bine să te bucuri de ele, că n'au fost și mai mari și distrugătoare, că Dumnezeu în bunătatea lui fără de margini ți-a lăsat o portiță de scăpare și tu ai ieșit din ea mai bogat, cu o prețioasă experiență, că ai intrat în faza constructivă a vieții tale.

Dacă ai căuta să definești pe omul mare, cred că cea mai bună definiție este:

Un om care știe să muncească, cu sistem, cel puțin 14 ore pe zi și știe să suporte cu seninătate ori-ce suferință. Cei mai mulți dintre noi rămânem sub mediocritate toată viața, fiindcă n'am cunoscut bine nici legea muncii, nici legea suferinții.

Comparați-vă adesea cu stejarul din pădure și vedeți, că cu cât este mai bătut de furtună, cu atâta intră mai adânc în pământ rădăcinile sale. Aceași lege pentru individ ca și pentru popor. Dacă vom ști să suportăm senini ceasul suferințelor de azi, ne vom ridica curând mai bine înrădăcinați în pământul sfânt al țării ce ne aparține.

Dr. M. Suciú-Sibianu

cuvântul Domnului: „De ați avea credință numai cât un grăunte de muștar“ (Luca 17, 16) ați putea porunci și munților să se mute din loc; dar îndemnul eroic: „In lume necazuri veți avea, îndrăzniți, Eu am biruit lumea“ (Ioan XVI, 33), nu tot Mântuitorul Isus Hristos l-a dat?

Și au urmat Domnului, la început, numai câțiva pescari din Galileia, pornind luptă în numele lui Hristos. Au primit, după apostoli, credința mii și mii de martiri, și tot atâția sfinți și eroi, care au schimbat veacurile, au zdrobit nepăsarea, au schimbat fața lumii și au suferit cu drag moarte de martir. „Creștinismul este cultul îndrănelii fără margini și izvorul celui mai nobil eroism“.

De câte ori, în trecutul nostru, n'au urmat și părinții și strămoșii noștri acest îndemn eroic! Nu s'au ridicat ei dintr'atâtea suferințe și n'au rupt ei pacea care-i adăna în robie.

„Tulnicul eroic, clopotul de alarmă, ce-a răsunat la poalele Bucegilor: „Deșteaptă-te Române... Croiește-ți altă soartă!“, nu-i refuzul bărbătesc al unui neam de-a trăi în robie și răspunsul lui dat Mântuitorului: „Indrăzniți, Eu am biruit lumea“ (Ioan XVI, 33).

Da, Domnul nostru Isus Hristos ne vorbește de sabie; cruce, suferință, ca să luptăm hotărâți împotriva păcatului, în orice haină s'ar îmbrăca să putem sta împotriva stihiiilor veacului de acum (Efes. VI, 12).

Să nu uităm, însă, că ne-a dat Domnul și „duhul dragostei și al înțelepciunii“ (II Tim. I, 7), ca cei ce ne-am botezat în numele Lui să trăim într-o unire sfântă, în pacea Domnului nostru Isus Hristos.

Râșnov, la 11 Iunie 1941.

Pr. Ioan Scurtu

nat să ia măsuri de apărare în cazul unui atac iminent. Pentru aceasta a trimis spre Deva pe căpitanul Cernoievic, cu un detașament compus dintr-o companie de grăniceri româno-bănățeni, compania 21 comandată de căpitanul Miculescu, 1 detașament de plăieși din jurul Lugojului, 21 sereșani, 10 grăniceri călare și 2 tunuri, în total 400 de oameni, cu misiunea de a împărtăși pe revoluționari.

Coloana s'a pus în mișcare în ziua de 27 Ianuarie 1849 și, în marș forțat, după două zile a sosit la Deva, unde l-a găsit pe căpitanul Runcan, cu grănicerii lui, și pe prefectul Nicolae Solomon, cu lăncierii români.

Din lăncierii lui Solomon, Cernoievic formă un batalion. Fără însă mijloacele necesare de luptă, el nu prezenta o forță. Trimis totuși peste Mureș, acest batalion luă contact cu Gligorescu și cu Avram Iancu și ocupă trecătorile dela Vața de Sus, Ilia și Dealul Mare, împiedecând astfel ieșirea revoluționarilor din Zarand spre Mureș.

Pe Românii din Ilia, vreo 500, îi trimise să sape șanțuri în drum și să-l bareze cu copaci trântiți, între Zam și Vața. Prefectului P. Dobra i-a dat misiunea de observator între Acmar și Gioagiu de Jos, ținând sub supraveghere drumurile din Valea Mureșului spre Zlatna și în munți. Prefectul Buteanu primi ordinul ca să vegheze spre Hălmăgiu și să ocupe Dealul Mare. În Hațeg, Hunedoara și Ilia, Cernoievic înființă depozite de alimente, iar în Deva un spital pentru răniți și bolnavi.

Toate aceste măsuri, luate de Cernoievic, nu-i puteau aduce vreun folos. Deva nu o putea menține, fiind amenințată din două părți.

În adevăr, abia luase măsurile de apărare și în 3 Februarie primi știrea că Lupu Kemény, venind dela salinile Sibiului, e în drum spre Deva cu 2 batalioane, 2 escadroane și 6 tunuri. În același timp află că dela Arad se apropie spre Deva alte două coloane, compuse din 10 batalioane, 10 escadroane și 28 tunuri.

Era clar că nu poate să-și mențină poziția și nu-i rămase decât să se retragă. În Deva îl lăsă pe căpitanul Runcan, cu 40 de grăniceri din regimentul 1 transilvan și 4 tunuri, iar el se retrase spre Hunedoara, apoi spre Hațeg. Retragerea, după planul lui, trebuia să fie vremelnică. La momentul oportun s'ar fi întors la Deva sau, în cazul cel mai rău, era hotărât să ocupe trecătoarea Porților de Fier, pe care să le apere până la ultima picătură de sânge. Dealtfel, pentru apărarea ei, și Caransebeșul trimise o companie (23).

În ziua de 4 Februarie Lupu Kemény a intrat în Deva, cu 1 batalion infanterie, 1 escadron cavalerie și 2 tunuri, fără să se atingă de cetate. Restul trupei l-a lăsat la podul dela Simeria.

Cernoievic aflând de aceasta, de acord cu Nicolae Solomon, hotărî un atac asupra Devei cu lăncierii. Aceștia, la miezul nopții de 5 6 Februarie, apărați de întuneric, au pătruns din 3 părți în Deva, dar fără prevederea necesară, unei asemenea incursiuni. Lăncierii

prin răcnete cumplite și prin incendierea unor șuri, au trezit din somn pe revoluționari înainte de a fi pus stăpânire pe oraș și înainte de a-i fi imobilizat prin luarea armelor. Lupta a fost angajată de îndată de revoluționarii treziți din somn și o ploaie de foc acoperi pe lăncieri. Pierderile Românilor au fost enorme de pe urma acestei nereușite incursiuni. Au rămas pe câmpul de luptă 108 morți, iar Solomon, cu restul efectivului, s'a retras în munți.

Cauza acestei înfrângeri nu a fost lipsa de vitejie și entuziasm al lăncierilor, ci lipsa de pregătire militară a lor și lipsa de armament, la care s'a adăugat și lipsa de cadre și a unui sprijin efectiv din partea lui Cernoievic și Runcan. Acesta din urmă nici nu știa de planul lui Cernoievic și a lui Solomon.

În timpul acesta gen. Bem suferi o înfrângere la salinile Sibiului și fu silit să se retragă, iar în 8 Februarie a intrat în Deva. Trupele imperiale transilvane l-au urmărit până la podul dela

„Cuvinte despre educație“

Medicul nostru

Copilul să rîdă, să cînte și să se joace

de Maria Popescu Bogdan

„Timpul costă bani“, — spun economii și comercianții practici.

Sunt însă alți oameni, care în același sens zic: Sănătatea costă bani, știința costă bani, inteligența costă bani. Toate acestea însă se pot preface în bani, dacă un capriciu bolnav, sau o orbire încăpăținată, ar găsi, că fericirea constă în aur și argint.

Mai târziu acest aur nu-l vom mai putea preschimba, nici cu sănătate, nici cu știință și nici cu inteligență, în aur.

În interesul educației noi vom abandona, deci, orice interes material, altfel binele ce voim a-l face se preface în otravă. Facem o mare greșală și toată truda noastră nu ne va da fructul dorit!

Unii oameni cred că prin bani pot parveni în clase privilegiate; că totul depinde de această situație materială. O gravă eroare! Iată ce ne îndreptățește a crede că, pe copil, mai bine l-am ține departe de-a ști scrie și citi, decât să fie crescut în această credință.

Rațional, ca principiu educativ, se impune ca noi să nu ne folosim de aur, ca de un mijloc prin care individul să parvină în viață, ci să-i dăm posibilitatea, ca el să rămână la locul lui, — ca un simbol.

Elementele fundamentale ale educației în Stat să tindă într'acolo, ca fiecare individ să fie privit la egal: „Botezat în aceeași apă“.

Dela cel din urmă țăran, până la cel mai de sus pus în rang, născut pe același petec de pământ, să fie educat în aceleași legi de civilizație și cultură.

Legile acestei educații ar fi următoarele: Să se dea o deosebită importanță educației fizice. Corpul copilului să se desvolte normal, frumos, fără considerații asupra unui anumit scop, fixat de noi, în viața lui viitoare. Iar dacă împrejurările ar dicta, totuși, o anumită chemare în viitorul lui, care i-ar impune o intensă efort fizică sau intelectuală și prin care i s'ar putea scurta viața, suntem datori, fără discuții și comentarii, a o părăsi.

Și dacă, totuși, am fi siliți să o facem, să-i lăsăm cel puțin timpul necesar de-a ajunge, înainte de a-l lega în jug, la maturitatea completă a dezvoltării lui fizice, bucurându-se astfel de plăcerile tinereții și a frumosului din natură.

Vom începe, deci, prin exercițiile fizice ca: mișcare în aer liber, gimnastică, excursii, băi și odihnă în aer liber. Pentru acestea s'ar cere școale în aer liber, deci la țară, în mijlocul livezilor întinse, unde să călărească, să fugă, să cosească iarbă, să cînte și să rîdă.

Acestea să formeze începuturile unei educații naționale.

Ducele a vorbit

„Or, istoria veche și mai ales cea recentă dovedește că statele trebuie să urmărească a realiza maximum unității lor etnice și spirituale pentru a face să coincidă până la un anumit punct cele trei elemente: rasa, națiunea și statul. Statele care se încarcă cu prea multe elemente de alte limbi au o viață agitată.“

In orice caz, când rasa nu coincide cu geografia, atunci trebuie să se deplaseze rasa. Schimburile de populații și exodul unor părți dintre ele sunt măsuri providențiale, pentru că ele fac să coincidă frontierele politice cu cele rasiale.“

Simeria, dar nu au putut trece podul, decât abia a doua zi, după o luptă desultă de înversunată.

Lupta dela Simeria l-a atras pe căpitanul Cernoievic, care staționa cu trupele sale în Hațeg. Voia să-i atace pe revoluționari din spate și se îndreptă spre Simeria. A ajuns însă prea târziu. Lupta era pe sfârșite și nu a apucat decât să tragă câteva lovituri de tun în trenul inamic, să producă o învălmășală și să împrăștie vitele furate de revoluționari.

A doua zi, în timpul retragerii spre Hunedoara, Cernoievic primi știrea dela căpitanul Runcan, că cei 40 de grăniceri din reg. 1 transilvan, au dezertat din cetatea Deva. Așa fiind se îndreaptă spre Deva, unde se angajă în luptă cu revoluționarii, prinse o parte din dezertori, pe capii deserțiunii îi împușcă, iar în cetate concentrează un detașament de 150 de oameni sub comanda locot. Toma. Cernoievic se retrase apoi în pădurile din jurul Devei.

Dela Deva gen. Bem a plecat în urmărirea trupelor transilvane, lăsând

în oraș un efectiv redus. În dimineața zilei de 12 Februarie, căpitanul Cernoievic a pătruns fără rezistență în oraș, a capturat vreo 500 de revoluționari, pe care i-a trimis la Timișoara și a eliberat 100 de grăniceri captivi, pe care îi trimise la regiment, la Caransebeș. A continuat apoi operațiunile de curățirea terenului și cu ajutorul lui Avram Iancu, ocupă trecătorile din Zarand.

În cursul operațiunilor de curățire, locot. Toma, cu 70 de grăniceri și 40 de serezani, s'a ciocnit la Orăștie cu revoluționarii, i-a împrăștiat, luându-le 120 de prizonieri. În drum însă spre Deva, au fost atacați serezanii care îi escortau și după ce au pierdut 3 morți, s'au retras spre Deva, lăsând liberi pe captivi. Cpt. Cernoievic află de cele întâmplate serezanilor de escortă și porni cu 600 de oameni și 2 tunuri spre locul agresiunii. Când a ajuns la Orăștie, nu a mai găsit de cât vreo 30 de revoluționari, ascunși în casele oamenilor, i-a luat în captivitate și s'a înapoiat la Deva.

SCARLATINA

de Dr. Valeriu Sînghe

În grupul boalelor microbiene un loc de frunte îl ocupă Scarlatina, prin numărul relativ mare de bolnavi care suferă de această boală, prin sfârșitul tragic, uneori, al ei și prin spaima pe pe care o seamănă printre părinții copiilor bolnavi de scarlatină.

Cu toată dezvoltarea de azi a științei medicale, scarlatina mai face și azi încă destule victime printre oameni. Iată de ce este bine să dăm cuvenită atenție acestei boale, cunoscându-i semnele și mijloacele de a o combate.

SEMNE

Scarlatina este o boală contagioasă (molipsitoare), molipsindu-ne dela cei bolnavi de această boală. Microbul ei nu se cunoaște până acum. Ceea ce se știe însă este că scarlatina se răspândește prin scuipatul, prin secrețiile nazale ale celor bolnavi, prin pelițele jupuite de pe piele și prin obiectele din jurul bolnavilor de scarlatină.

Mai expuși acestei boale sunt copiii până la 10 ani, mai puțin până la 20 ani și mai rar dela această vârstă în sus.

Cazurile de scarlatină pot fi numeroase sub formă de epidemie.

La circa 3—7 zile după molipsire apar primele semne ale boalei: dureri în gât, mai ales când înghițim, fierbințeli care se pot urca până la 40 grade, dureri de cap, grețuri și vărsături; după 24 ore apar niște pete pe corp, pete largi, neregulate, de culoare roșie aprinsă, pete care se întind tot mai mult, acoperind regiuni întregi ale corpului.

Aceste pete apar întâi pe gât, pe piept, pe membre. Scarlatina nu începe cu fața, ca la pojar. Limba la început este încărcată, albă, apoi se jupoie și rămâne roșie ca smeura; fundul gurii de asemenea este roșu și acoperit cu niște pelițe albe, groase, care dispar după 3—4 zile. Ganglionii (ghindurile) submaxilari (de sub fălci) se măresc, se umflă. Această stare durează vreo 5—6 zile, după care aproape toate semnele de mai sus dispar.

După această perioadă pielea începe să se descameze (scămoșeze), sub formă de pelițe care se deslipesc

și cad. Pielea de pe degete se deslipește și cade sub formă de degete de mânășe, iar de pe tălpi cad bucăți și mai mari.

Scarlatina durează dela 16 până la 24 zile, iar în convalescență până la 40 zile.

Sunt și forme de scarlatină care omoară în 24 de ore, așa numitele forme hipertoxice, după cum sunt și formele așa numite fruste, foarte ușoare, care trec neobservate, confundându-se cu o amigdalită simplă.

Scarlatina poate da complicații: adenite (ganglioni—ghinduri cu puroi la gât), otite (scurgere de puroi din urechi), boale de rinichi, (nefrita) boală de inimă (endocardita), reumatism la încheeturi, pleurezie (apă la plămâni) și pneumonie (aprinde de plămâni).

TRATAMENT

Bolnavii de scarlatină se izolează la spital sau acasă, singuri într'o cameră, nelăsându-i să vină în atingere cu cei sănătoși. Camera va avea o temperatură potrivită, în ori ce caz să nu fie frig. Vom pune bolnavul la dietă, cu lapte, ceai, zeamă de fructe, acestea cât durează semnele acute ale boalei. Mai târziu, când temperatura a scăzut, începem să-i dăm supe slabe, cartofi, făinoase și abia către sfârșitul boalei va mânca de toate.

Ca medicamente se dau desinfec-tante pentru nas, gură, gât. Se vor face injecții cu ser antiscarlatinic, sau cu ser de convalescent (ser din sângele celor care s'au vindecat de scarlatină).

Astăzi, pentru a feri copiii de scarlatină se fac injecții cu anatoxina Ramon (toxine, otrăvuri de microbi scarlatinosi a căror toxicitate a fost diminuată prin anumite procedee de laborator). Cei inoculați astfel sau nu se îmbolnăvesc, sau dacă se îmbolnăvesc atunci fac forme ușoare de scarlatină.

După vindecare bolnavul face baie caldă cu desinfec-tante (lisoform) își ia albituri și haine curate, iar camera cu toate obiectele din ea și așternutul în care a zăcut se desinfec-tează.

În orice caz cei bolnavi de scarlatină vor apela la sfatul medicului.

Răbojul lui Ion

Insuffisance d'adresse

Un număr al ziarului nostru s'a plimbat dintr'un oraș în altul, în căutarea „andrisantului“. Iar cum „andrisantul“ era „plecat fără adresă“, un oficiu poștal din România a lipit o etichetă pe număr și cu un „retour“ scris cu plavazu, tare chinuit, gazeta s'a întors de unde a plecat.

Pân' aci toate bune.

Nici n'am băgat de seamă inscripția tipărită cu roșu pe etichetă, dacă omul nostru de serviciu nu ne-ar fi rugat să-l lămurim ce scrie acolo, că el nu pricepe neam.

Pentru edificarea cititorilor noștri, o reproducem:

Insuffisance d'adresse
(Adresa insuficientă)

— Păi bine, mă Ioane, — caut eu să-l înfrunt — nu vezi că scrie și românește?

Ion, la început, n'a zis nimic. A luat ziarul, s'a documentat vâ-rându-și-l sub ochi, a oftat din baierile inimii lui de țăran și-a ri-postat decent:

— Eu ziceam că nu le-ar fi căzut gradu', la aia de-au făcut inscripția, dacă puneau românește întâiu, pe urmă și'n croată din parte-mi... că eu văd că nici „retour“ nu-i chiar cum trebuie...

Părea domolit. Dar plecând, l-am auzit pe scări, — răbufneală de vânt — repetând, la adresa autorității care-a făcut asemenea etichete, înjurătura ce încheie drama „Dezertorul“ a lui Mihail Sobul.

El nu știe că lumea bună a uitat de bună ziua, chiar dacă s'a născut pe Ciocrac și, țuguindu-și buzele, rostește bonjour; el, care s'a trezit cu «să ne vedem sănătoși», e încolțit la oraș de au revoir; iar dacă-i dă cineva o mână de ajutor, când mătură curtea, în loc de mulțumesc Dumitale, trebuie să în-vețe merci, că almintreli nu e priceput.

D'aia, necivilizat fiind, n'a priceput nici pe acel «insuffisance d'adresse», după care noi ne dăm în vânt.

E rău, Ioane, așa; trebuie să te schimbi! Altfel nu faci nici o brânză, adică „aucun fromage“, cum ar spune al de-a zămislit eticheta. i.c.

Fără ideal

de Dr. N. Căliman

Cei mai mulți oameni își justifică cu ușurință toate nenorocirile și nesuccesele lor în viață. Așa a voit soarta. Și în această „soartă“ cuprind ei toate împrejurările și toate cauzele în afară de ființa lor. Totul în lume, în afară de ei, este vinovat de nenorocirile suferite.

Și totuși adevărul este, că fiecare om își face el soarta. Nu această necunoscută duce pe fiecare om pe drumul fericirii, sau cel al nefericirii. Fericirea sau nefericirea o poartă fiecare om în el însuși. Și-i este viața fiecărui om așa, după cum și-o croiește el.

Și ca în viața indivizilor, tot astfel este și în viața popoarelor.

Anul 1940 a adus poporului nostru mari și nesfârșite nenorociri. Vinovații cei mari ai acestor nenorociri au încercat pe toate căile să ne convingă, că împrejurări cu totul independente de noi și în afară de noi, sunt cauzele care au făcut, ca drumurile Țării noastre să fie bătătorite de convoaie nesfârșite de refugiați, în loc ca pe ele să defileze armata glorioasă a Țării.

Și cei slabi de suflet au crezut ușor și repede acest lucru. S'au mângâiat, că soarta a vrut așa. Nu s'au putut altcum. Trebuie să ne împăcăm cu totul, ceace se întâmplă, deoarece nu noi suntem vinovați.

Și totuși, trebuie să o spunem cât mai deseori și să o recunoaștem, că nenorocirea noastră a fost provocată în mare măsură de noi înșine.

Vinovați, marii vinovați, sunt în primul rând aceia, în mâinile cărora erau puse destinele Țării și ale neamului. Dar nu ne putem sustrage dela partea noastră de vinovăție. Suntem cu toții vinovați.

Recunoașterea unui păcat este primul pas spre îndreptare și cunoașterea unei boale, primul pas spre însănătoșire.

Am trăit 22 ani, fără să ne gândim la ziua de mâine. Am trăit mereu cu bucuria unirii celei mari. Am consumat, ceace au câștigat alții cu sânge și multă trudă. Ne-am desbinat până la ură între frați. N'am avut nimica sfânt. Toți nemernicii și-au făcut toate interesele și toate socotelile pe spatele Țării. N'am reacționat. Nu ne-am știut uni. Nu ne-am știut forma o credință, un ideal, în jurul căruia să se unească toată suflarea românească, fără deosebire de mic și mare, de bogat și sărac, de tânăr și bătrân. Am trăit fără un ideal mare, care să cuprindă toată românimea.

Și nici cel din urmă și mai modest individ nu poate trăi fără un scop al vieții sale. Fără un scop al vieții, pentru care să muncească și să trudească, să jertfească bucurie și fericire, să plângă și să se bucure, nu poate trăi nici un om.

Cine trăiește fără un scop al vieții sale, fără un ideal, acela nu trăiește o adevărată viață. Băjbăie pe drumurile încurcate ale vieții, de nu poate realiza nimica, nu poate ajunge la nici un capăt de drum.

Și dacă în viața omului singular este așa, cu atât mai mult trebuie să fie în viața unui popor.

Un popor nu poate trăi, nu poate clădi stat, fără o credință, fără un ideal.

Toate popoarele și toate timpurile și-au avut idealurile lor. Și au putut trăi și învinge numai popoarele, care au știut să-și formeze un ideal, pentru care să muncească, să sufere și să se bucure, să lupte și să moară, dacă trebuie.

Popoarele care au trăit fără un ideal au pierit. Au pierit și cele mai puternice popoare atunci când și-au pierdut credința, idealul, care le-au dus la învingere și mărire.

Fără un ideal al tuturor, indivizii unui popor merg, fiecare pe drumul său, dar drumurile tuturor nu se întâlnesc niciodată.

Și învingere, ridicare și mărire nu poate veni niciodată, decât dacă indivizii unui popor sunt strâns legați unul de altul și merg pe același drum, către același scop.

Chiagul, care leagă pe toți indivizii unui popor, este idealul comun. Numai acesta poate lega unul de altul

Pervertirea mentalității istoriografilor maghiari contemporani

de A. A. Mureșianu

În lucrarea noastră „O nouă contribuție la istoria Românilor în evul mediu“, publicată în anul 1938 în revista „Țara Bârsei“ și apoi în volum, am atras atențiunea și asupra evoluției ciudate pe care a urmat-o, în decursul ultimului veac, istoriografia ungurească, în ce privește atitudinea ei față de importanta problemă a originii poporului românesc din Transilvania și Ungaria, arătând că, *până pe la mijlocul veacului trecut n'a existat aproape niciun istoric de adevărată valoare al Ungariei care să se fi îndoit de vechimea și autohtonitatea elementului românesc din Transilvania, Banat, Maramureș și celelalte regiuni românești ale regatului Sf. Ștefan.*

Primele cronici ale Ungariei găsim, fără excepție, pe Români, la venirea Maghiarilor, atât în Pannonia, cât și în Transilvania. Cei mai însemnați dintre istoricii ei vechi, Thuroczy, Bonfiniu și Istvánffy, îi consideră deasemenea autohtoni. Aceiași convingere au avut-o și cei mai valoroși istorici ai Ungariei din ultimele două veacuri, începând cu Slovacul Samuil Tmon, cu Austriacul Gheorghe Pray, cu Ștefan Katona, autorul primei voluminoase „Istoriei critice“ a Ungariei, cu Gheorghe Fejér, autorul celebrei colecții de documente *Codex diplomaticus regni Hungariae*, de 40 de volume, cu Săcuiul Gheorghe Benkő, autorul unor importante lucrări asupra Transilvaniei și a episcopiei Milcovului și sfârșind cu istoricii veacului trecut: Ștefan Horvath, Benedict Virág, cu Croații Kovachich și Katarchich, cu contele Iosif Kemény, cel mai mare colecționar de documente istorice transilvane, cu Ladislau Kóváry, Carol Szabó, Alexandru Szilágyi, Frederic Pesthy, etc. etc.

Dar nu numai istoricii maghiari, ci și istoricii vechi sași au considerat în totdeauna pe Români ca autohtoni în Transilvania. Istoricul sibiian Mihail Lebrecht scria la 1784, în a sa Istorie a Transilvaniei: „Din această vreme însă (epoca dominațiunii romane în Dacia) se păstrează în țara noastră monumente vii, care vorbesc mai puternic, decât toate cele înșirate până acum, despre existența Romanilor aici: aceștia sunt Valahii... astăzi, firește, un popor disprețuit, însă odinioară învingătorii Geților și cei mai vechi locuitori ai acestor regiuni“.

Progresele neașteptate ale Românilor din veacul trecut și mai ales influența și rolul lor important din așa numita eră constituțională a Transilvaniei, au înspăimântat pe conducătorii politici ai Ungurilor într'atâta, încât n'au pregetat să pună toată Europa în mișcare ca să nimicească forma confederativă a imperiului austriac și să distrugă individualitatea independentă milenară a Transilva-

pe toți indivizii și poate face, ca puterea mică a fiecăruia, care poate fi oprită de cel mai mic obstacol, să se prefacă în o putere de neînvingat a tuturor.

Care trebuie să fie azi idealul poporului român, vom arăta într'un număr viitor.

niei, prin contopirea ei totală cu Ungaria și prin aducerea la viață în 1867 a monstrului „dualistic“.

Această reacțiune violentă a unguurismului din a doua jumătate a veacului trecut a avut repercusiuni puternice și pe tărâmul științific și literar, întrucât a provocat apariția unei școale istorice ungurești care-și puse de scop combaterea școalei istorice a Românilor și, în primul rând, a vechimii și autohtoniei lor în Ungaria.

Intemeiată și condusă, nu de istorici propriu ziși, ci de filologi ca Paul Hunfalvy și Ladislau Réthy, această școală și-a ales drept țintă principală reabilitarea teoriilor istorice, de mult combătute și părăsite, ale cercetătorului de origine elvețiană Francisc Iosif Sulzer care, fără să fie inițiat în deajuns în istoria și diplomația veche a Ungariei, a emis și susținut cel dintâi teoria imigrațiunii târzii a Românilor în Transilvania.

Ce era deci mai ușor decât ca, în lipsa dovezilor istorice, să sprijinești cu argumente lingvistice o teză care convenea atât de bine susținătorilor „drepturilor“ de suveranitate ale Ungurilor asupra celorlalte popoare conlocuitoare, teză care găsisse un adept înfocat și în a doua jumătate a veacului trecut, în persoana profesorului dela Graz, Robert Rösler?

Nu numai unul dintre cei cât de puțin inițiat în secretele de culise ale istoriografiei ungurești, și-au putut da seama că această schimbare la față a ei a fost provocată și influențată de mentalitatea politică a noului sistem de dominațiune unguresc. Spre dovedirea acestei afirmări vom aduce deocamdată părerea sinceră și obiectivă a unui învățat german, a profesorului Rudolf Bergner, unul dintre călătorii și observatorii streini cei mai imparțiali care, în volumul său „Siebenbürgen“, apărut la Lipsca în 1884, scria în legătură cu pamfletul istorico-politic al lui Paul Hunfalvy, intitulat „Pretențiile Românilor“, între altele: „Unde academicianul Dr. Hunfalvy face istorie nouă și tratează „Pretențiile Românilor“ devine fals (unwahr) și nedrept. atunci el nu mai vorbește ca om de știință, care se închină adevărului, ci ca un reprezentant al șovinismului unguresc, care se ia la întrecere cu oarbă preocupare împotriva Românilor. În această privință cartea sa este politică și rea. Va putea deci cel mai puțin introduce în chestiune, care țintește spre lumină, să întâmpine cu încredere pe un bărbat, care înjosește știința în serviciul poliției și a urii naționale?“.

Pornind dela faptul înruderii limbii românești cu limba albaneză — desvoltarea romanității răsaritene s'a făcut doar dela Sud spre Nord-Est. iar Illirii, strămoșii Albanezilor, se întindeau odinioară până dincolo de Dunăre — școala Hunfalvy-Réthy susținea cu încăpăținare originea târzie suddunăreană a Românilor și, pentru a nu ajunge în conflict cu afirmările cronicele Notarului Anonim care-i găsește pe Români în Transilvania

Continuare în pagina 6 col. 1.

Transilvanismul

Răspuns revistei „Nouvelle Revue d' Hongrie“, de I. Bozdog

Conștiința Ardealului, își caută din primul moment al sfârșirii sale un punct de razim pentru reîntregirea sa firească și istorică.

Dacă pumnalul înfipt în inima României a zguduit întreaga ființă națională și pentru perversa formă geografică și dacă clocotul durerii în loc să se aline se re'noește clipă de clipă și se tâlăzuște aparent la suprafață, pentruca atât mai adânc să se canalizeze în toate inimile și pretutindenea, nici cei, care au provocat această rană nu se bucură din plin și nu-și simt succesul asigurat.

Au putut fi sfârticate câteva mii de trupuri, au putut fi amuțite gurile cu lovituri crunte de pat de pușcă, au putut fi sufocate suspinurile și zăbrănite privirile, dar nu poate fi amuțită conștiința Ardealului — nici a celui încălecat, nici a celui liber și cu atât mai puțin al celui în pribegie.

Ungurii au căutat chiar din primul moment o lozincă nouă, fermecătoare, care să galvanizeze opinia publică și să-i fixeze un nou ideal: readucerea cât mai grabnică a părții celeilalte din Ardeal la Coroana Sf. Ștefan. Aceasta e marea poruncă a vremii lor, căci tot Ardealul ciuntit nu valorează nimic pentru ei. Cei aproape un milion de unguri și săcui anexeți — în afară de primele exultări furibunde ale săngelui de stepă și semit — nu le-au adus patrioților revizionisti latifundiile, castelele și robii valahi, din a căror trudă și-au mărit moșiile și și-au umplut hambarele — ci mai mult le-au adus griji nouă și cereri de pâine.

Cu lozincă *Transilvanismul* vreau să 'ncante și adoarmă pe cei oropsiți de dincolo și prin ea caută legitimarea nouii lor acțiuni revizioniste în fața străinătății.

Lozincă: Transilvanismul, pentru civilizarea Europei! pentru unirea într'un gând și o inimă a tuturor celor din cuprinsul acestei provincii.

Simt însă și ei că această concepție e mai mult decât decretarea partidului transilvan (fără Români și Sași), mai mult decât „liga apărării intereselor transilvane“ condusă și exploataată de evreii botezați, căci, ne spun în „Nouvelle Revue d' Hongrie“ din Mai 1941: „— transilvanismul... este un simbol pe buzele poezilor și o știință specială în mâinile experților ale savanților. În timp ce pentru poetul Aprily este o încântare misterioasă cuvântul „Transilvania“ în ochii savanților este un pânjinis aproape invizibil al forțelor și influențelor istorice. *Spiritul transilvănean este întâlnirea munților și oamenilor transilvănești cu timpurile istorice.* Pe fețele acestor timpuri artiștii nu văd decât simboluri, care le amintesc vag figuri indistincte“.

Dacă pentru ei este un simbol artistic și un vag pânjinis — al figurilor istorice — pentru noi *transilvanism* înseamnă: *conștiința istorică fierbinte a nașterii și apartenenței noastre acestei glii, convingerea neștrămutabilă că toate infiltrațiile făcute către noi, oricât ne-au ros și stricat fizionomia istorică, sunt trecătoare, că noi aparținem și suntem continuatorii unei adevărate și nobile civilizații europene și înseamnă elanul niciodată zdrobit al profundelor noastre aspirații și conștiințe etnice.*

Vor Ungurii Transilvanism? Noi le-am arătat în cursul celor 22 ani adevăratul duh al acestui pământ.

Un nou duh transilvănean e în plină creștere, el va cutropi și șterge tot ce nu s'a putut incadra în acest duh. Este răbufnirea ancestralei chemări dacice din sângele românesc care fixează deviza noului ev al Transilvanismului. Între cele două seminiș de origine, cultură și structură sufletească, pe acest sfânt pământ semănat cu oasele străbunilor ieșiți și contopiți cu țărâna Transilvaniei nu mai este altă cale de ales decât: *vieța sau moartea!*

Loviturii din umbră, ale vremii îndelungate, Transilvanismul îi răspunde: Vie valuri mari de foc, nici că m'ar clinti de loc!

la venirea Ungurilor, ea considera, fără a aduce nici măcar un singur argument palpabil împotriva ei, această cronică drept o plămuire fantastică și imaginară a unui povestitor târziu.

Nu se poate afirma că istoricii maghiari, între care se găseau valori incontestabil mai mari, decât între filologii amintiți, ar fi adoptat dintr'odată teoriile școlii de mai sus. Dimpotrivă, unii din ei, precum a fost și Carol Szabó, nu s'au lăsat convinși toată viața lor. Totuși noua școală care a avut o influență enormă asupra opiniei publice, a contribuit, treptat treptat, și la slăbirea încrederii istoricilor în Anonim. Este tipic cazul celui mai mare istoric maghiar dela pragul acestui veac, Henric Marczali care încă la 1896, în marea „Istorie a literaturii maghiare” a lui Beöthy între altele: „Între toți istoriografii noștri vechi, Notarul regelui Bela a posedat cea mai largă erudiție bisericească și laică”. Câțiva ani mai târziu, în marea publicație milenară a „Istoriei Ungariei”. Marczali susținea că, deși vor fi existat rămășițe rare (gyér) de populație românească în Transilvania, totuși „este exclusă existența unui principat românesc” ca acela al lui Gelu, cu toate că, în același volum, Marczali e nevoit să afirme că „părțile de răsărit ale Ungariei formează teatrul, despre ale cărui stări adevărate pe la sfârșitul secolului al 9-lea, știm atât de puțin. încât este cât se poate de greu de a controla pe Anonim.”

Așa s'a întâmplat cu majoritatea istoricilor maghiari, până când, în cele din urmă, au ajuns să susțină și să afirme — și poate să și creadă — că din cele ce Anonimul istorisește despre Români nu este nimic adevărat, și că școala Hunfalvy—Réthy trebuie totuși să aibă dreptate. Firește că nu tot astfel vorbeau — și vorbesc — ei despre cele ce scrie Anonimul despre Unguri.

Evenimentele marelui războiu mondial trecut au contribuit și mai mult la mărirea confuziei și, în ipostaza ei revizionistă, literatura istorică ungurească mai nouă a reușit să producă adevărate minuni...

În lucrarea sa despre „Cneji și cneziatele românești din Transilvania”, publicată la 1846 în revista germană brașoveană „Magazinul istoric” al lui Anton Kurz, contele Iosif Kemény, unul dintre cei mai mari istorici maghiari ai veacului trecut, scria între altele: „O indulgență și complezanță binevoitoare și pacinică, potrivită cu timpurile de astăzi și concesiuni nouă mai convenabile, iată de ce are nevoie această națiune a Românilor, încovoiată sub opresiunea vremurilor de demult și asprul vârtej al trecutului care astăzi se ridică din ce în ce mai mult prin cultură și care adeseori a produs pe cei mai de seamă patrioți, eroi și oameni de stat și deci nu a rămas fără merite pentru țară și tron.”

Câtă pervertire a mentalității istoriografilor maghiari în decurs de un veac! Ce deosebire între păreri sincere și clarvăzătoare despre Români ale unui Iosif Kemény și între balivernele zilnice despre „incultura” și „strecurarea” lor târzie în Transilvania.

Despre Memorand

de Ion Berciu

Directorul Muzeului Regional A.-Iulia

Urmările procesului Memorandului.

VI.

După declarația citită de Dr. Ioan Rațiu, curtea cu jurați pronunță în ziua de 25 Mai următoarea sentință:

1. Sunt absolviți de pedeapsă: Vasiliu Rațiu, Nicolae Roman, Ion Munteanu și Ioan Duma.

2. Judecarea lui Septimiu Albini, se amână, fiind bolnav.

3. Se oprește judecata contra lui Eugen Brote și Aurel C. Popoviciu, trecuți în Regat.

4. Se stinge acțiunea contra lui Romul Crainic, decedat.

5. Se condamnă: Dr. Ioan Rațiu, la 2 ani temniță de Stat; Gheorghe Popp de Băsești, la un an; Dr. Vasile Lucaciu, la 5 ani; Dimitrie Comșa, la 3 ani; Dr. Daniil P. Barcianu, la 2 ani și 6 luni; Nicolae Cristea, la 8 luni; Iuliu Coroiu, la 2 ani și 8 luni; Patriciu Barbu, la 2 luni; Dr. Teodor Mihali, la 2 ani și 6 luni; Aurel Suci, la un an și 6 luni; Mihai Veliciu, la 2 ani și 6 luni; Rubin Patifia, la 2 ani și 6 luni; Gherman Domide, la 2 ani și 6 luni și Dionisie Roman, la 8 luni, — în total la 32 ani și jumătate temniță!

Pe lângă aceasta au mai fost obligați să plătească și alte cheltuieli. Apelul făcut la curtea de casație n'a avut nici un rezultat.

*

Memorandul era capătul unui lung șir de lupte și de manifestări ale Românilor transilvăneni contra „căpcanilor de Unguri”, cum îi numește Eminescu.

Inceputul s'a făcut în 1437, prin *revolta dela Bobâlna*, urmată de *Unio trium nationum*, continuată apoi în 1514 cu *Tripartitum*, în 1785 cu *tragerea pe roată dela Alba-Iulia*, în 1792 cu *Sapplex libellus Valachorum*, apoi cu *vijeliosul 1848*.

După pactul dualist din 1867 lupta trece, cu mare intensitate, pe tărâm cultural: unitatea de conștiință a Românilor din toate regiunile se manifestă solidar și energic.

Îndată ce Iosif Sandor organizează în 1885 societatea culturală ungurească, vestita *Emke*, cu scop precis de desnaționalizare a Românilor, luptătorul naționalist Gheorghe Secășeanu pune, la București, bazele «Irredenței române», care funcționa chiar din 1882. La 18 August 1885, în ziua în care se întrunea, la Cluj, societatea ungurească,

Secășeanu lansa un manifest, prin care se demascau planurile cinice ale Ungurilor și încuraja pe Români, arătându-le nobleța rasei lor și încrederea ce trebuie să aibă fiecare în biruința dreptății. Manifestul lui Secășeanu avu un mare răsunet, dar și oarecare complicații diplomatice.

Trebuiau găsite mijloace mai puternice de luptă națională, de o și mai mare amploare, pentru a împiedeca acțiunea feroce de desnaționalizare, condusă de un șovinism dus până la extrem.

Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor intră în acțiune, propunându-și, prin întemeietorul său Grigore Brătianu, ca prim scop, să aducă în fața opiniei publice europene problema transilvană, să ajute la dezvoltarea conștiinței solidarității etnice și să arate misiunea civilizatoare a Românilor în Orient.

Prin filialele sale, create în marile centre din Occident, conduse de tinerimea conștientă și iubitoare de țară, Liga Culturală, întemeiată la 24 Ianuarie 1891, începu în presă să atragă atenția lumii asupra Transilvaniei.

Primul act al Ligii este „Memoriul studenților români privitor la situațiunea Românilor din Transilvania”, publicat la București, în 1891, în 13000 de exemplare și tradus în cele patru limbi europene și răspândit.

Ca răspuns la memoriul studenților români din Vechiul-Regat, studenții unguri publică și ei un memoriu, în care arată generozitatea Ungariei față de minorități, ceea ce atrage, din partea studenților ardeleni, prin A. C. Popoviciu, fulgerătorul răspuns din „Replica junimii academice române din Transilvania și Ungaria”, — care deasemenea tradusă în limbile franceză, italiană, engleză și germană, a fost imprăștiată în lumea largă.

Toate pregătirile fuseseră deci făcute în vederea atacului decisiv: ducerea Memorandului la Viena.

Întreaga presă europeană din acele timpuri, atât de deosebite de ale noastre, când dreptatea, libertatea și ideile nobile aveau un nume, ia apărarea Românilor cu elan extraordinar. Oameni politici de mare reputație, istorici, ziariști și scriitori îmbrățișează cauza Românilor.

Procesul Memorandului, pornit din ură și răsunare, dă naștere la reacțiuni și mai mari, atât în exterior, cât și în interior.

(Sfârșitul în nr. viitor).

Oameni și aripi

de Ing. I. Negutz

Ce este un tren de aterisaj escamotabil?

Ca rezultat al încercărilor din laboratoarele aeronautice, s'a constatat că elementul avionului care opune cea mai mare rezistență este trenul de aterisaj, așa că s'au încercat o mulțime de construcții ale acestuia, pentru a-i micșora rezistența.

Astfel, s'a dat o formă aerodinamică tuturor barelor de susținere a roților, amortizoarelor contra șocurilor și chiar roților însăși, acoperindu-le cu carenaje din tablă, lăsându-le în afară numai atât cât era necesar pentru cursa de lansare a amortizoarelor și cauciucurilor.

Totuși aceste soluții nu realizează omicșorare suficientă a rezistenței și, deci, s'au creat construcții mai moderne, prin aceea că tot scheletul de susținere al roților s'a simplificat la un singur picior pentru fiecare roată, care conține amortizorul, iar restul construcției este introdus în interiorul aripii.

Afară de aceasta s'au construit chiar roți aerodinamice, care au însăși anvelopa astfel construită, în cât să se atașeze fără treceri brusce la restul roții, având netedă și suprafața cauciucului. La aceste roți, de construcție engleză „Dowty”, amortizorul se află în interiorul lor, așa că piciorul de susținere la corpul avionului se poate carena aerodinamic foarte ușor. Dar nici aceste construcții nu au mai corespuns cerințelor din ce în ce mai pretențioase, așa că s'a lucrat cu mare hărnicie la realizarea trenului de aterisaj care, în timpul sborului, să poată fi retras în corpul avionului, întocmai cum pasările își retrag picioarele în lungul corpului, pentru a-și micșora rezistența la sbor.

Construcția este ideală, însă foarte complicată, atât din punct de vedere constructiv, cât și din punct de vedere al siguranței, căci se poate închipui foarte ușor, cât de complicat este un astfel de mecanism care trebuie să funcționeze cu maximum de precizie și siguranță. O nefuncționare a trenului de

aterisaj în timpul aterisării, poate cauza distrugerea completă a avionului. Totuși, s'au învins cu succes toate greutățile și astăzi aproape toate avioanele moderne sunt prevăzute cu trenul de aterisaj escamotabil (care se retrage). Fiecare roată este ținută, individual, de un sistem de bare, astfel articulate în cât pot să retragă roata sau s'o țină în poziția de aterisaj. După decolare (ridicare în aer) trenul se retrage într'un locaș cu o formă corespunzătoare trenului și roții, prevăzute fie în aripă, fie în corp, după cum este tipul avionului.

La avioanele de vânătoare, trenul de aterisaj se retrage lateral în aripă, spre exterior sau interior, poziție dictată de felul construcției. La avioanele de pasageri sau la cele de bombardament care au de obicei două sau mai multe motoare, trenul de aterisaj se retrage în nacelele motoarelor care sunt montate în aripi. Deoarece la aceste avioane roțile sunt foarte mari, trenul de aterisaj se retrage înainte sau înapoi, construcție care este mai ușor de realizat și corespunde la o poziție mai naturală. Trenul de aterisaj la avioanele mai ușoare posedă, la una din părțile laterale, niște table (capotaje) care sunt astfel montate, în cât atunci când trenul de aterisaj a intrat în locașul respectiv, aceste capotaje acoperă complet deschiderea locașului și deci suprafața este complet plană.

La avioanele care au trenul în nacelele motoarelor, acoperirea locașurilor se face prin clape care se închid automat după ce trenul și-a reluat poziția finală de închidere. Scoaterea și retragerea trenului de aterisaj se face automat, prin apăsarea unui buton din interiorul avionului, iar mecanismele interioare acționează pneumatic sau hidraulic asupra trenului. Această automatizare este dusă așa de departe, în cât la o scădere a vitezei avionului sub o limită anumită, mecanismul începe să lucreze automat și scoate trenul afară. Pentru cazuri de nefuncționare a mecanismului automat, este prevăzută și un mecanism care se acționează direct de către pilot, cu ajutorul unei manivele. Poziția trenului de aterisaj, dacă este scos sau retras, este indicată în cabina pilotului pe planșa cu instrumentele de bord, prin semnale vizuale sau acustice, astfel că pilotul este avertizat întotdeauna de vreo neregulă în funcționarea lui. Afară de trenul de aterisaj, avioanele mai posedă și la coadă un element de susținere, care se numește *bechie* și este un fel de talpă metalică, în legătură cu un amortizor. Bechia are menirea de a încasa toate șocurile terenului în timpul decolării sau aterisajului și este carenată aerodinamic la avioanele de vânătoare.

La avioanele mari de bombardament, această bechie nu mai este suficientă pentru încasarea șocurilor, care se pot ridica la mii de kilograme, așa că s'a construit o roată de coadă, cu cauciuc și amortizor, întocmai ca o roată a trenului de aterisaj. Proporțiile acestor roți de coadă fiind destul de mari și, deci, cauzând rezistențe însemnate, s'a procedat și aici ca la trenul de aterisaj, adică s'au făcut escamotabile.

Datorită acestor construcții de retragere a trenului de aterisaj și a roții de coadă, s'a realizat o simțitoare micșorare a rezistenței și deci o mărire a vitezei de sbor.

PENTRU CITITORII NOȘTRI

Ori ce reclamațiune cu privire la neprimirea «Gazetei Transilvaniei» de cei care și-au achitat abonamentul pe anul 1941, se va adresa la noua administrație, Bd. Regele Ferdinand Nr. 12 (Biblioteca «Astra»), deoarece noi înțelegem să expediem ziarul tuturor abonaților, chiar dacă abonamentul a fost încasat de fosta administrație.

COOPERATIVA „ROMÂNCA“

Darea de seamă a Consiliului de Administrație către adunarea generală ordinară

Doamnelor și Domnilor,

Cooperativa „Românca“ vă prezintă azi al doilea bilanț al ei, deși numai după un an și 3 luni de funcționare. Precum știți ea și-a început activitatea în Oct. 1939, în împrejurări deosebit de grele, create de situația internațională, împrejurări care au avut repercursiuni și asupra modestei noastre inițiative, întrucât nesiguranța a împiedecat pe mulți de a subscrie sume mai importante, ceace a avut ca urmare un capital neindestulător pentru ramura de comerț propusă, din care nu exista atunci nici un magazin românesc în Brașov. Totuși nu ne-am descurajat, sprijinite fiind și de Camera de Comerț din localitate, iar la 31 Dec. al acelui an, adică abea după 3 luni, încheiam atât pentru orientarea noastră, cât și pentru aceea a membrilor, primul nostru bilanț al cărui beneficiu net de lei 62.569 il reportam pe anul 1940.

Doamnelor și Domnilor,

Astăzi vă prezentăm gestiunea noastră pe 1940, după un an întreg de activitate, întemeiate pe rezultate obținute așa cum se desprind din Bilanțul și Co. de Profit și Pierdere ce v'am trimis și avem satisfacția de a vă împărtăși convingerea noastră că „Românca“ a pornit pe calea cea bună. O bună parte din planul nostru de activitate a fost realizat în cursul acestui exercițiu complet. Pentru a-l putea realiza însă, întrucât capitalul nostru deplin vărsat a fost insuficient pentru aprovizionarea magazinului în actuala conjunctură economică, am apelat la I.N. C. care ne-a acordat un credit în mărfuri de lei 100.000 și la Banca Albina, prin Dl Director Curcă, care ne-a deschis un credit de cont curent tot de lei 100.000. Afară de aceasta am mai luat ca împrumut dela o persoană particulară alți 100.000 lei. Pentru toate aceste sume consiliul a garantat în mod solidar cu averea personală.

Iată acum care au fost operațiunile noastre.

Am vândut mărfuri proprii: mărunțisuri, ciorapi și lăncuțe de damă, confecțiuni și articole pentru copii, lână în sumă de 1.378.687 lei. Aceste mărfuri au fost procurate dela diferiți fabricanți și angrosiști. Cât privește lâna, am cumpărat o cantitate destul de mare direct dela producătoarele române din Săcele, contribuind prin aceasta la valorificarea industriei casnice românești.

Tot pentru a sprijini industria casnică românească, am vândut mărfuri primite în consignație și anume: stoffe de Covasna și Săcele, cusături românești de Breaza și Câmpina, icoane dela atelierele N. Iorga din Vălenii de Munte și alte lucruri de mână, în sumă de 303.792 lei. Vânzarea mărfurilor în consignație ne-a dat rezultate frumoase, mai ales ținând seamă că n'am avut nevoie să investim capital. Un punct important al planului nostru de activitate l-au format confecțiunile pentru copii, executate atât cu material propriu, cât și cu acel al clienților.

Din acestea din urmă precum și din remaiatul ciorapilor s'a încasat suma de lei 38.524. Toate confecțiunile au fost date spre executare la diferite lucrătoare acasă. Aici trebuie să mărturisim că n'am putut realiza o vie dorință a noastră de a avea un atelier propriu. Sperăm însă ca pe viitor, dacă situația se va îmbunătăți, să putem aduce la îndeplinire și acest punct din programul nostru.

Acestea fiind operațiunile să trecem acum la examinarea bilanțului și a Co. Profit și Pierdere.

ACTIV

Subscriitori 56.930 lei reprezintă sumele datorate de unii asociați din capitalul subscris. Facem cu această ocazie un apel călduros la D-nele și D-nii asociați să-și achite restanțele.

Participațiuni 20.000.— Cooperativa noastră a subscris la rândul ei câte lei 10.000 la I. N. C. și Federala „Carpați,” cărora s'a afiliat.

Cassa 26.854 lei reprezintă soldul la 31 Dec. 1940.

Mărfuri g-le 1.044.268 lei, valoarea mărfurilor inventariate la 31 Dec. 1940 la prețul lor de cost.

Confecțiuni 3597 lei sunt materialele date spre confecționare și neterminate la 31 Dec. 1941.

Mobilier 3721 lei. Mobilierul prăvăliei care a costat 53.721 a fost amortizat încă din 31 Dec. 1931 cu suma de 50.000 lei primită pentru acest scop dela Camera de Comerț din localitate.

Diversi debitori 18.070 lei, sume neincasate din vânzări, mai ales dela instituții.

Totalul activului lei 1.153.440.—

PASIV

Capital subscris 408.000 din care scăzând sumele nevărsate de asociați lei 36.930, rămâne capital net 371.080.

Fond de rezervă 3316 lei, creat din beneficiul celor 3 luni ale anului 1939.

Conturi curente 216.719 lei. In această sumă I. N. C. intră cu 164.019 și Banca Albina Brașov cu 52.700.

Creditori 220.530 lei după cum urmează: Dl Nistor 100.000; facturi de achitat 35.000; consignații neachitate 74.030; participația la I. N. C. 6.500; participația la Federala „Carpați” 5.000.

Beneficiu reportat 62.569 lei din cele 3 luni Oct.—Decem. 1939.

Beneficiu net pe 1940 lei 242.306.

Total pasiv lei 1.153.440.

Conturile de ordine din activ și contraposturile lor din pasiv reprezintă:

1. Mărfurile în consignație la inventar lei 363.810, la preț de predare.

2. Garanția gestionarei lei 100.000 în ipotecă.

3. Garanția dată de Cooperativă prin cambii avalizate de membrele consiliului 100.000 la I. N. C. și 100.000 la Banca Albina, total 200.000 lei.

LA CO. PROFIT ȘI PIERDERE.

Debit.

Chelt. Generale lei 202.931, în care sumă intră chirii, luminat, încălzit, întreținerea localului, chelt. de birou, salariile personalului. Nu s'a cheltuit deci nici un leu în jetoane de prezență, nici consiliului de administrație, nici consiliului de cenzore.

Credit.

Beneficiu reportat	62.569.—
Realizat din vânzarea mărfurilor proprii	352.578.—
Din mărfuri în consignație	82.555.—
Din executare de lucrări	10.104.—
Total	507.806.—

din care scăzând cheltuelile 202.931 rămâne un beneficiu net de repartizat lei 304.875.—

Doamnelor și Domnilor,

Care este acum rentabilitatea față de deverul avut în cele 15 luni de activitate? Deverul nostru în acest timp a fost de 2.410.345 lei la care reportând beneficiul net de mai sus, aflăm 12.65%. Dacă însă din acest beneficiu scădem cei 80.00 lei dăruiți de Camera de comerț pentru plata chiriei, procentul scade la 9,41% și acesta este procentul adevărat. Credem că fără a fi exagerat, este un procent destul de frumos și aceasta datorită numai comprimării la maximum a cheltuelilor noastre.

Doamnelor și Domnilor,

Acest beneficiu propunem să fie repartizat astfel, potrivit statutelor.

25% Fondului de rezervă lei 76.218

5% Primă de muncă pers. magazinului lei 15.243

10% Scopuri sociale, culturale, filantropice, cooperatiste lei 30.487

10% Dividend lei 30.487

50% Primă de consum lei 152.440

100% lei 304.875

5% Primă de muncă va fi repartizată numai personalului din magazin, precum urmează: câte 4000 lei celor 2 conducătoare pe care le-a avut prăvălia, câte 2000 lei celor 2 vânzătoare, 2000 lei contabilei.

10% Pentru scopuri sociale, filantropice, culturale, cooperatiste, vor fi repartizați astfel:

Câte 2000 lei următoarelor societăți:

Crucea Roșie, Principele Mircea, Soc. Ortodoxă, Profilaxia Tuberculozei, Tinerele Fete, Reuniunea femeilor române, Reuniunea văduvelor, total lei 14.000; lei 3000 societății de patronaj pentru daruri de Paști soldaților; lei 4000 pentru două burse la liceul comercial de fete; lei 9487 pentru propagandă cooperatistă.

Din cei 152.440 lei destinați primei de consum se va da risturnă cooperabililor cumpărători pe baza carnetelor de consum, 6% asupra cumpărăturilor, ceace face cel mult 52.000; iar din rest se va forma un fond de lei 80.000 pentru plata chiriei și un altul de circa lei 20.000 pentru diferența de preț la mărfuri pentru cazul când acestea ar scădea.

Din suma de 30.487 lei destinați dividendului se va putea da asociațiilor 7% asupra capitalului vărsat.

Cât privește dividendul și prima de consum convenită cooperatoarelor și operatorilor, facem un călduros apel ca în contul lor doamnele și domni membri să mai subscrie măcar o parte socială, completând suma acolo unde nu se ajunge.

Și acum, înainte de încheiere ne îndeplinim o elementară datorie de a aduce mulțumiri I. N. C. și fostului ei președinte dl Voicu Nițescu cât și dlui Director Curcă al Băncii Albina Brașov, care au înțeles nevoia noastră și ne-a acordat fiecare câte un credit de 100.000 lei și dlui Nistor 100.000 lei. Mulțumim deasemeni D-lor A. Precup care a înscris Casina Română cu 10.000 lei și D-lui I. Colan care a înscris Tipografia „Astra” tot cu 10.000 lei la cap. Societăți.

Se cade de asemeni să relevăm munca depusă pentru bunul mers al cooperativei de D-nele conducătoare Constant și Georgescu, de D-na contabilă Bărsan, precum și de vânzătoare, cărora de asemenea le mulțumim.

Ajungând la capătul expunerii noastre, încheiem cu speranța că veți binevoi a aproba bilanțul și Co. Profit și Pierdere încheiate la 31 Dec. 1940, precum și bugetul pe 1941 ce vă vom prezenta, dându-ne totodată și descărcarea de gestiune pe anul 1940.

Consiliul de administrație.

Primăria Municipiului Brașov

No. 14164/1941
Serv. silvic

Publicație de licitație

În ziua de 8 Iulie 1941, ora 12 se va da în antrepriză la Municipiul Brașov, prin licitație publică cu oferte închise, tuitul a cca. 13.000 metri steri lemne de foc din tăetură „Poiana lui Bălan” pe lângă linia de Decauville.

Prețul de strigare pentru tuitul unui metru ster lemne de foc este 90 Lei adică Nouăzeci Lei. Ca garanție se cere 5% din suma totală oferită. Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 88—110 din L. C. P.

Caetul de sarcini se poate vedea în orele de serviciu la Serviciul silvic al Municipiului Brașov.

Brașov, la 11 Iunie 1941.

Primăria Municipiului Brașov

ROMÂNIA Prefectura județului Brașov

Serv. Financ. No. 13795 1941.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 30 Iunie 1941 ora 10, Prefectura județului Brașov, ține licitație publică pentru:

1. Executarea lucrărilor de aprovizionarea cu 1040 m³ pietriș ciuruit, necesar pe șoseaua Râșnov—Zărnești, între Km. 0—12 în val. de Lei 220.750.

2. Executarea lucrărilor de aprovizionarea cu 980 m³ pietriș ciuruit, necesar pe șoseaua jud. No. 12, Codlea Hălchiu, Feldioara, între Km. 11+600—28+321, în valoare de lei 287.500 (Actul No. 13796 1941).

3. Executarea lucrărilor de aprovizionarea cu 1395 m³ pietriș ciuruit, necesar pe șoseaua jud. No. 6, Brașov-Zizin-Vama Buzăului, între Km. 23+250—48+573, în valoare de Lei 268.597 (actul No. 13444/1941).

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 88—110 din L. C. P. și dispoz. Decretului Lege pentru simplificarea formalităților de angajarea lucrărilor publi și prevederile din condițiunile generale pentru executări de lucrări publice.

Ofertele scrise legal timbrate se vor înainta în plic separat, fie sau nu închis și sigilat, iar garanția de 5% din valoarea ofertei se va depune în numerar, efecte garantate de Stat sau recipise de consemnarea sumei la Administrația Financiară, asemenea în plic separat.

Licitația se va ține în edificiul Prefecturii din B-dul Ferdinand No. 10 etaj I. camera No. 8, unde D-nii concurenți vor putea vedea caetul de sarcini și vor lua informațiunile necesare în orele de serviciu, până la data ținerii licitației.

În cazul când rezultatul acestei licitații ar fi negativ se fixează o a doua licitație pe ziua de 10 Iulie 1941 ora 10 a. m.

Prefect Șeful Serv. Finc.
Col. D. Craiu N. Ardeleanu.

ROMÂNIA Prefectura Județului Brașov

Ser. Financ. No. 13805 1941.

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștință generală că, în ziua de 1 Iulie 1941, ora 10 a. m. Prefectura Județului Brașov ține licitație publică pentru:

1. Executarea lucrărilor de aprovizionare cu 740 m. c. pietriș ciuruit, necesar pe șoseaua Jud. No. 12—Cristian—Vulcan—Codlea între Km. 0—11+600, în valoare de lei 157.300.

2. Executarea lucrărilor de aprovizionare cu 240 m. c. pietriș ciuruit necesar pe șoseaua, Vulcan—Holbav, între Km. 0—6+240, în valoare de lei 59.959. (Actul No. 13797—1941).

3. Executarea lucrărilor de aprovizionare cu 1363 m. c. pietriș ciuruit, necesar pe șoseaua No. 6 Brașov—Zizin—Vama Buzăului, între Km. 0+850—23+250, în valoare de lei 276.554. (Act. No. 13445—1941).

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 88—110 din L. C. P. și dispoz. Decretului Lege pentru simplificarea formalităților de angajarea lucrărilor publice și prevederile din condițiunile generale pentru executări de lucrări publice.

Ofertele scrise legal timbrate se vor înainta în plic separat fie sau nu închis și sigilat, iar garanția de 5% din valoarea ofertei se va depune în numerar, efecte garantate de Stat, sau recipise de consemnarea sumei la Administrația Financiară, asemenea în plic separat.

Licitația se va ține în edificiul Prefecturii din B-dul Ferdinand No. 10 etaj I camera No. 8, unde d-nii concurenți vor putea vedea caetul de sarcini și vor lua informațiunile necesare în orele de serviciu, până la data ținerii licitației.

În cazul când această licitație ar fi fără rezultat se fixează a doua licitație pe data de 11 Iulie 1941 ora 10 a. m.

Brașov, la 13 Iunie 1941,
Prefect, Șeful serv. fin.
Colonel D. Craiu Nic. Ardeleanu

CRONICA RAZBOIULUI

Aftudinea Angliei. — Conflictul din Pacific. — Ruperea negocierilor dintre Japonia și Batavia. — Situația pe diferite fronturi de luptă. — Discursul Duceului. — Vizita d-lui general Ion Antonescu în Germania

În ultimele zile, fel de fel de știri care de care mai... neîntemeiate au circulat cu repeziciunea fulgerului provocând febra asemănătoare celor după care urmează evenimente de mare importanță. După ce s'a vorbit cu siguranță calendaristică — nici decum metaforică — despre o acțiune iluzorie ea s'a risipit și în locul ei s'a format alta, de pace și înțelegere...

Aftudinea Angliei

Din Amsterdam se anunță că la Londra a avut loc o conferință a reprezentanților Dominioanelor și ai guvernelor aliate, în care s'a hotărât ca lupta împotriva Germaniei și Italiei să fie continuată până la câștigarea victoriei.

Această hotărâre este luată în urma faptului că ajutorul american nu mai este de ordin platonice și că realitatea pare a contura tot mai precis eficacitatea intervenției americane în războiul european, care v'a fi transformat, astfel, în războiul mondial.

Conflictul din Pacific

În adevăr, dacă ne gândim și la importanța conflictului din Pacific, provocat de neînțelegerea dintre Japonia și Indiile Olandeze și dacă enumerăm rând pe rând toate teatrele de război, ne dăm ușor seama că flamura războiului flutură în toate colțurile pământului.

Despre Indiile Olandeze s'a vorbit prima oară, în războiul actual, în momentul când trupele Germane au ocupat Olanda. Statele-Unite au făcut atunci o declarație — fără a fi oportună — că ele nu vor tolera atingerea posesiunilor olandeze sau franceze din Asia.

Era, firește, o aluzie la Japonia, care nu manifestase nici un fel de amenințare la adresa posesiunilor Olandeze sau franceze.

Astăzi se vorbește din nou, cu insistență, despre Indiile olandeze. În aparență Japonia ar fi aceea care ar avea unele pretenții în tratativele pe care le duce cu guvernul din Batavia (Java); în realitate Tokio nu cere decât unele măsuri de securitate în interesul propriu al Indiilor olandeze și în același timp în interesul spațiului ei maritim.

Japonia simte manevra din Indiile olandeze, așa precum a simțit-o pe aceea din Thailand și nu se poate lăsa surprinsă de evenimente, cu atât mai mult, cu cât, alături de Marea Britanie, stă astăzi, din ce în ce mai activ, inamicul de totdeauna al imperiului nipon: America. Dacă analizăm importanța Indiilor olandeze constatăm că: pentru Europa înseamnă una dintre cele mai bogate posesiuni în materii prime și în articole coloniale. Pentru Japonia înseamnă un lanț de insule uriașe care pornind dela Singapore și ajungând până la Noua-Guinee, constituie zidul de apărare al extremului-Sud asiatic. Acest zid se compune din insulele Iava, Madag, Sumatra, Rian, Bana, Billiton, Borneo, Celebes, Moluce și altele mai mici, făcând parte din aceleași grupuri și întinzându-se pe o suprafață de 1.483.892 km. p., locuită de un număr de 53 milioane de suflete.

Interesele engleze s'au arătat în posesiunile olandeze în anul 1878, când a fost ocupată partea Nord-Estică a insulei Borneo, care singură are o suprafață cu mult mai mare ca a României dintre Tisa și Nistru.

Ruperea negocierilor dintre Japonia și Batavia

Din Tokio se anunță că, probabil, se va publica hotărârea guvernului japonez de a rechemarea delegația ei din Batavia. Tot odată se va da o declarație asupra cauzelor eșuării negocierilor și despre demersurile care vor fi întreprinse în curând. Înainte de publicarea hotărârii japoneze evacuarea populației nipone a luat proporții, dându-se astfel un indiciu asupra hotărârii luate de guvernul din Tokio, care pare a fi destul de gravă.

In Siria

În Siria și Liban luptele continuă cu înverșunare.

Legăturile telefonice dintre Siria și Turcia au fost întrerupte, legătura între cele două state făcându-se prin telegraf. Întreruperea legăturilor telefonice a fost provocată de Francezi, pentru serioase considerațiuni de ordin militar. Din Beyruth se anunță că trupele franceze opun o rezistență îndârjită forțelor britanice care înaintează spre Saida. Numeroase sate din Liban au fost distruse de bombardamentul forțelor angajate în luptă. Rezistența franceză din Siria a produs, în cercurile britanice, mari desamăgiri, aceasta cu atât mai mult, cu cât asigurările date de generalul De Gaulle cercurilor militare britanice cu privire la fidelitatea unor ofițeri francezi din Siria, care urmau să aresteze toate elementele credincioase guvernului din Vichy, nu s'au realizat. Generalul De Gaulle anunțase că generalul Deutz va fi arestat și prin aceasta rezistența franceză în Siria ar fi încetat. În ultima clipă însă generalul Deutz a prins de veste de conspirația pregătită contra sa și a luat măsuri de siguranță. Recunoașterea independenței Siriei și Libanului de către Anglia n'a produs efectul dorit și astfel forțele britanice întreprind o campanie în toată regula. În ultimele zile forțele engleze au fost întărite considerabil, la cererea generalului Wilson.

Aviația franceză din Africa de Nord a sosit în Siria

Unități aviatice franceze din Africa de Nord au sosit în Siria, după un îndrăzneț sbor fără escală.

Prin sosirea forțelor aeriene franceze s'ar fi realizat în oarecare măsură paritatea dintre forțele aviatice franceze și engleze. Din sursă oficială se desminte știrea că Englezii ar fi ocupat Damascul și Beyrutul și se declară că necorespunzător adevărului șvonul că în Siria s'ar fi produs o răscoală contra guvernului din Vichy. Ultimele lupte se dau în fața portului Sione. Trupele franceze s'au retras prin livezile de portocali și lămâi care înconjoară localitatea. Totuși atacurile împotriva pozițiilor de pe coastă, susținute de care de asalt și sprijinite de efectul distrugător al tunurilor de mare calibru de pe vasele de război, vor avea rezultatul dinainte scontat de comandamentul englez. Se recunoaște că trupele britanice, care atacă, nu numai că sunt numeroase, dar fac și o adevărată risipă de munițiuni.

In Mediterana

În cursul zilei de Joi au fost lupte violente între aviația italiană și britanică. Alte operațiuni n'au fost înregistrate, întreaga atenție fiind îndreptată asupra celor din Siria.

Fortificarea Gibraltarului continuă

Din La Linea se anunță că un caracot de mare tonaj a debarcat la Gibraltar importante cantități de ma-

teriale de război. Lucrările de construire a galeriilor subterane continuă cu intensitate, ca și perfecționarea lucrărilor de apărare a fortăreței.

Garnizoana face repetate manevre cu caracter ofensiv.

In Abisinia

În Abisinia forțele patrioților abisinieni au ocupat importantul oraș Lakeni, situat la 270 km. spre vest de Adis-Abeba. Pe coastă, în urma unei operațiuni combinate cu forțele marinei și ale aviației, forțele indiene au făcut o debarcare bruscă și au ocupat postul Assab. Intre prizonierii luați până acum se numără 50 mateloți, 87 piloți și aviatori, 39 marinari germani și numeroși soldați italieni. Generalii Bardia și Piacentini și căpitanul Colla, din marina italiană, sunt în mâinile Englezilor. În regiunea Giolla înaintarea generală continuă.

Discursul Duceului

Cu ocazia aniversării intrării Italiei în război, ducele Mussolini a ținut un important discurs în Camera Fasciilor și Corporațiilor prin care a preamărit fapte de arme ale soldaților italieni, recunoscute chiar de adversari.

Referindu-se la activitatea diplomatică și raporturile de prietenie cu puterile semnatare a pactului tripartit a accentuat unele pasagii care privesc renașterea Statului Croat precizând valoarea etnicității, a elementului național n orânduirile hotarelor:

„Istoria veche și mai ales cea recentă, dovedește că statele trebuiesc să urmărească a realiza maximul unităților etnice și spirituale pentru a face să coincidă până la un anumit punct cele trei elemente: rasa, națiunea și statul. În orice caz când rasa nu coincide cu geografia, atunci trebuie să se deplaseze rasa. Schimburile populației și exodul unei părți dintre ele sunt măsuri providențiale pentru că ele fac să coincidă frontierele politice cu cele rasiale.”

Un glas din cele mai autorizate confirmă drepturile popoarelor ce-și duc traiul potrivit unității etnice și spirituale. Este deci o necesitate fundamentală care va sta la alcătuirea noii ordine în Europe, „să coincidă cele trei elemente: rasa, națiunea și statul”. Numai atunci se va clădi temeinic, când la baza așezărilor omenești va sta nu teorii și neadevăruri sfruntate, ci coeziunea națională și unitatea de sânge care leagă cele mai înalte aspirațiuni din domeniul spiritual și material și impune respectul tradițiilor, care formează vieța națională a unui popor, tradiții cari sunt străjuite de sacrificiile de sânge și de viață...

După Fuehrerul Germaniei, Ducele Mussolini face să răsară în sufletele Românilor nădejdele cele mai îndreptățite, îsvorite din respectul ce se va da etnicului.

Călătoria d-lui General Antonescu

Un eveniment important îl constituie călătoria în Germania a d-lui General Ion Antonescu, călătorie despre care s'a ocupat întreaga presă mondială. Primirea făcută conducătorului ne îndreptătesc speranțele că rănilile adânci primite anul trecut vor începe să se tămăduiască.

Clipa cea mare se apropie. Să ne pregătim pentru ziua care va aduce izbăvirea neamului pentru ca nici un Român să nu lipsească dela praznicul învierii....

Mardare Mateescu

Din Alba-Iulia

Duminică 8 Iunie a avut loc întrunirea colegială a absolvenților Școlii Superioare de Comerț, Alba-Iulia, promoția 1930-31. Au luat parte împreună cu soțiile lor; foștii elevi, d-l inspector al învățământului secundar, directorul și profesorii Liceului Comercial.

Serbarea a început cu o lecție în sala clasei a VIII-a. A urmat apoi un parastas, la biserica ortodoxă centrală, pentru pomenirea și odihna regretaților: director Eugen Mera, Ion Duca și Emil Popovici foști elevi. S'a luat o masă comună în restaurantul „Parc”, după care toți cei prezenți s'au deplasat în comuna Șard, unde au depus o coroană de flori pe mormântul fostului director Eugen Mera.

Seara elevii de altădată au oferit un banchet la „Lumea Nouă”.

Din inițiativa d-lui director Maior s'a dresat un proces verbal de adeziune la Asociațiunea Absolvenților Liceului Comercial din Alba-Iulia.

Cuvântări ocazionale au rostit: D-l Insp. Avram Rășinariu în calitate de fost profesor; d-l dir. I. Maior în numele Liceului și d-l Suciu în numele absolvenților.

Serbarea a decurs într-o atmosferă înălțătoare.

Informațiuni

Conservatorul de Muzică «Astra» Brașov

Aducem la cunoștință, că Sâmbătă, 14 Iunie 1941 la orele 8 seara fix, va avea loc în Sala Conservatorului de muzică „Astra” din Brașov, strada Lungă 1, una audiție de fine de an 1940-1941 a elevilor și elevilor Conservatorului. Intrarea gratuită. Programele detaliate, de vânzare cu 5 Lei la Conservator și în ziua audiției în sală.

Comitetul Reun. fem. române din Brașov, invită cu insistență membrele Reuniunii, a lua parte la adunarea generală, ce se va ține la 15 Iunie c. ora 10^{1/2} a. m. în edificiul Liceului Industrial de fete, Str. Gh. Dima Nr. 4. La ordinea de zi și alegerea noului comitet.

Brașov, 7 Iunie 1941.

Comitetul

Absolvenții Liceului Sf. Vasile, Blaj, seria 1915

1916 (Dr. Ceușian — Dr. Dumitraș), urmând a sărbători la Blaj aniversarea de 25 ani dela bacalaureat, la 15 August, (Sf. Maria) sunt rugați a-și comunica adesiunea și adresa, D-lui Dr. Aurel Dumitraș: București III, Str. Alex. Lahovary, 33, dela care vor primi la timpul său detalii.

Cei ce cunosc și adresele altor colegi, ni le vor comunica.

Orchestra Simfonică A. C. T la Brașov

Cunoscuta formațiune simfonică a „Asociației Creștine a Tinerilor” consacrată prin cele două concerte organizate în Capitală, în sala Ateneului Român în urma succeselor obținute va da al treilea concert simfonic în sala Teatrului „Astra” din Brașov, Marți 1 Iulie, 1941 ora 9 seara, cu următorul program: Beethoven „Uvertura la Leonora nr. 2”, Correlli „La Folia” având ca solist pe talentatul violonist Giuara Marius, precum și Simfonia în Re major de Brahms. Conducerea concertului o va avea revelația sezonul muzical din anul acesta, d-l Traian Mihăilescu.

Biletele se pot reține din timp la Agenția Teatrală Maria Băcilă, Brașov str. Regele Mihai, 26 (Colectura Ardeleană).

Redactor responsabil
ION COLAN